

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

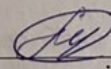

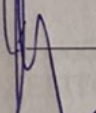
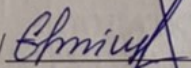
Кафедра маркетингу, обліку, оподаткування та публічного управління

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної (бакалаврської) роботи
за спеціальністю 071 – «Облік і оподаткування»

на тему:

Облік дебіторської заборгованості та її особливості оподаткування

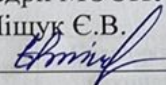
Виконав: студент 4 курсу, групи ОП-22	Головня П.Р. ПІБ	/ / підпис
Керівник	<u>канд. екон. наук, доцент Адамовська В.С.</u> ПІБ	/ / підпис
Нормоконтролер	<u>д-р екон. наук, професор Іщенко М.І.</u> ПІБ	/ / підпис
Завідувач кафедри	д.е.н., проф. Мішук Є.В. / /	

Кривий Ріг – 2026 р.

Криворізький національний університет
Факультет економіки та управління бізнесом
Кафедра маркетингу, обліку, оподаткування та публічного управління
Перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Завідувач кафедри МООПУ
д.е.н., проф. Міщук Є.В.

«19» 02 2026 р.

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну (бакалаврську) роботу студенту

Головня Поліна Русланівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи «Облік дебіторської заборгованості та її особливості оподаткування»

керівник роботи канд. екон. наук, доцент Адамівська Вікторія Сергіївна
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджено наказом по КНУ від «19» лютого 2026 року № 110 с

2. Строк подання студентом роботи 19.06.26

3. Вихідні дані до роботи: Інформаційну базу склали нормативно-правові акти, пов'язані з обліком і оподаткуванням дебіторської заборгованості, а також наукові напрацювання учених в зазначені сфері

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ

2 АНАЛІТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

5. Перелік графічного матеріалу 18 таблиць, 7 рисунків

6. Консультанти розділів роботи

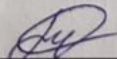
Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Розділ 1	Адамовська В.С. канд. екон. наук, доцент	16.03.2026 	16.03.2026
Розділ 2	Адамовська В.С. канд. екон. наук, доцент	17.04.2026 	17.04.2026

7. Календарний план:

№ з/п	Етапи роботи	Термін виконання	Позначка про виконання
1	Співбесіда зі здобувачем вищої освіти за тематикою роботи, видача переліку рекомендованої нормативної, інструктивної бази та учбової літератури	19.02.2026	Виконано
2	Збір матеріалів до кваліфікаційної (бакалаврської) роботи	23.02.2026-08.03.2026	Виконано
3	Групування та аналіз зібраного матеріалу, уточнення завдань кваліфікаційної (бакалаврської) роботи	09.03.2026-15.03.2026	Виконано
4	Підготовка I розділу кваліфікаційної (бакалаврської) роботи та подання його керівнику	16.03.2026-16.04.2026	Виконано
5	Підготовка II розділу кваліфікаційної (бакалаврської) роботи та подання його керівнику	17.04.2026-17.05.2026	Виконано
6	Підготовка вступної частини	18.05.2026	Виконано
7	Перевірка роботи керівником та доопрацювання роботи	23.05.2026-12.06.2026	Виконано
8	Отримання відгуку керівника	16.06.2026-17.06.2026	Виконано
9	Попередній захист роботи	16.06.2026	Виконано
10	Захист роботи в ЕК	23.06.2026	Виконано

Дата видачі завдання «19» лютого 2026 р.

Студентка

 (підпис)

Керівник роботи

 (підпис)

Головня П.Р.

(прізвище та ініціали)

Адамовська В.С.

(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

	стор.
ЗАВДАННЯ НА РОБОТУ	2
РЕФЕРАТ	5
АНОТАЦІЯ	
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ	7
ВСТУП	8
1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ	11
1.1 Критичний аналіз підходів до визначення дебіторської заборгованості	11
1.2 Характеристика та огляд нормативно-правових документів, що регламентують порядок обліку та оподаткування дебіторської заборгованості	22
2 АНАЛІТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ НА ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»	31
2.1 Аналіз діяльності та облікової політики ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»	31
2.2 Бухгалтерський облік дебіторської заборгованості на ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»	51
2.3 Проблемні аспекти оподаткування дебіторської заборгованості та можливі шляхи її вирішення	62
ВИСНОВКИ	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	72
ДОДАТКИ	76

Міністерство освіти і науки України
Криворізький національний університет
Факультет економіки та управління бізнесом
Кафедра маркетингу, обліку, оподаткування та публічного управління

РЕФЕРАТ

на кваліфікаційну (бакалаврську) роботу

на тему: « Облік дебіторської заборгованості та її особливості оподаткування»

ВР: 103 сторінок, 18 таблиць, 7 рисунки, 32 джерела, 7 додатків

Мета: дослідження теоретичних, методичних і практичних аспектів обліку та оподаткування дебіторської заборгованості, виявлення проблемних питань її відображення в системі бухгалтерського обліку та розробка рекомендацій щодо вдосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління дебіторською заборгованістю.

Предмет дослідження: сукупність теоретичних, методичних і практичних аспектів бухгалтерського обліку, аналізу та оподаткування дебіторської заборгованості підприємства.

Об'єкт дослідження: процеси виникнення, обліку, оцінки, контролю та погашення дебіторської заборгованості на підприємстві, а також їх відображення у фінансовій та податковій звітності на ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

Методи дослідження: загальнонаукові та спеціальні методи дослідження (теоретичного узагальнення, систематизації та порівняння – для дослідження економічної сутності дебіторської заборгованості та підходів до її класифікації; аналізу і синтезу – для оцінки стану дебіторської заборгованості підприємства; індукції та дедукції – для формування висновків і рекомендацій; графічний – для наочного представлення результатів дослідження; табличний – для узагальнення аналітичної інформації).

Результати дослідження: визначено економічну дебіторської заборгованості; розкрито нормативно-правове регулювання її обліку та оподаткування; проаналізовано діяльність ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ» та основні показники його фінансово-господарської діяльності; розглянуто особливості облікової політики підприємства; досліджено порядок ведення бухгалтерського та податкового обліку дебіторської заборгованості; проаналізовано відображення інформації щодо дебіторської заборгованості у фінансовій звітності; визначено основні проблеми обліку та оподаткування дебіторської заборгованості і запропоновано напрями їх удосконалення.

Ключові слова: ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ, БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, ОПОДАТКУВАННЯ, РЕЗЕРВ СУМНІВНИХ БОРГІВ, БЕЗНАДІЙНА ЗАБОРГОВАНІСТЬ, РОЗРАХУНКИ З ДЕБІТОРАМИ, ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ, УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ.

ABSTRACT

The relevance of the research topic is determined by the growing role of accounts receivable in the asset management system of enterprises and the need to ensure effective control over its condition in the context of economic instability. The proper organization of accounting and taxation of accounts receivable contributes to improving the financial stability, liquidity, and solvency of business entities.

The purpose of the study is to examine the theoretical, methodological, and practical aspects of accounting and taxation of accounts receivable, as well as to develop recommendations for improving its accounting and analytical support.

The object of the study is the processes of occurrence, accounting, valuation, and settlement of accounts receivable at an enterprise. The subject of the study is the theoretical and practical aspects of accounting and taxation of accounts receivable at PJSC “ArcelorMittal Kryvyi Rih”.

The research employs general scientific and special research methods, including analysis, synthesis, comparison, generalization, systematization, induction, deduction, as well as graphical and tabular methods.

As a result of the study, the economic essence of accounts receivable was revealed and approaches to its classification were analyzed. The regulatory and legal framework governing the accounting and taxation of accounts receivable was examined, along with the specifics of creating an allowance for doubtful debts and writing off bad debts. An analysis of the activities of PJSC “ArcelorMittal Kryvyi Rih” and the procedures for accounting for accounts receivable at the enterprise was conducted. The main problems related to the taxation of accounts receivable were identified, and directions for improving accounting and control procedures were proposed.

The practical significance of the study lies in the possibility of applying the proposed recommendations to enhance the efficiency of accounts receivable management, improve the accounting policy of the enterprise, and minimize tax risks.

Keywords: accounts receivable, accounting, taxation, allowance for doubtful debts, bad debts, corporate income tax, financial reporting, receivables settlements, accounting policy, receivables management.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ,
СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ

1. ДЗ – дебіторська заборгованість
2. ОБ – облік
3. РСБ – резерв сумнівних боргів
4. ПДЗ – поточна дебіторська заборгованість
5. ПКУ- податковий кодекс України
6. МСБО - Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку
7. НПСБО – національний положення стандарт бухгалтерського обліку
8. ФРО - фінансовий результат до оподаткування
9. ЧД – чистий дохід
10. БДЗ - безнадійна дебіторська заборгованість
11. ДЗ - дебіторська заборгованість
12. ДДЗ – Довгострокова дебіторська заборгованість
13. ПАТ АМКР – ПАТ АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ

ВСТУП

У сучасних умовах господарювання ДЗ є однією з найважливіших складових активів підприємства та суттєво впливає на його фінансовий стан, ліквідність, платоспроможність і результати діяльності. В умовах економічної нестабільності, інфляційних процесів, воєнного стану та зростання ризику неплатежів проблема ефективної організації обліку та оподаткування дебіторської заборгованості набуває особливої актуальності. Значні обсяги простроченої та сумнівної заборгованості негативно впливають на фінансову стійкість підприємств, призводять до дефіциту оборотних коштів, погіршення показників ліквідності та зростання фінансових ризиків.

Питання сутності, класифікації, оцінки, обліку та оподаткування ДЗ досліджували у своїх працях багато вітчизняних і зарубіжних науковців, серед яких: Ф. Ф. Бутинець, С. Ф. Голов, В. В. Сопко, М. С. Пушкар, Л. Г. Ловінська, О. А. Петрик та інші. Незважаючи на значну кількість наукових досліджень, окремі аспекти обліку та оподаткування ДЗ залишаються дискусійними та потребують подальшого вдосконалення. Зокрема, актуальними є питання оцінки сумнівної ДЗ, формування резерву сумнівних боргів, організації внутрішнього контролю за розрахунками з дебіторами, а також узгодження бухгалтерського та податкового обліку відповідно до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності.

Актуальність теми полягає у необхідності вдосконалення системи бухгалтерського обліку та оподаткування ДЗ в умовах сучасних економічних викликів, забезпечення ефективного управління розрахунками з дебіторами та зміцнення фінансової стійкості підприємств. Раціональна організація обліку ДЗ сприяє своєчасному контролю за станом розрахунків, прискоренню оборотності коштів, зменшенню ризику виникнення безнадійної заборгованості та підвищенню достовірності фінансової звітності підприємства.

Метою випускної роботи є дослідження теоретичних, організаційних і практичних аспектів обліку та оподаткування дебіторської заборгованості, аналіз особливостей її відображення у системі бухгалтерського обліку та фінансовій звітності підприємства, а також розробка напрямів удосконалення організації обліку та контролю дебіторської заборгованості.

Для досягнення поставленої мети у роботі визначено такі завдання:

- дослідити економічну сутність ДЗ та критично проаналізувати наукові підходи до її визначення;
- розглянути класифікацію ДЗ та особливості її оцінки;
- охарактеризувати нормативно-правове забезпечення обліку та оподаткування ДЗ;
- провести аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства;
- дослідити організацію бухгалтерського обліку ДЗ на підприємстві;
- проаналізувати порядок документального оформлення та відображення операцій з ДЗ у системі бухгалтерського обліку;
- визначити проблемні аспекти обліку та оподаткування дебіторської заборгованості;
- обґрунтувати напрями вдосконалення системи обліку, контролю та управління дебіторською заборгованістю на підприємстві.

Об'єктом дослідження є процес організації обліку та оподаткування дебіторської заборгованості на підприємстві.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних аспектів бухгалтерського обліку, оподаткування, аналізу та контролю дебіторської заборгованості.

Базою дослідження є АрселорМіттал Кривий Ріг - одне з найбільших гірничо-металургійних підприємств України, діяльність якого пов'язана зі значними обсягами реалізації продукції, здійсненням розрахунків із великою кількістю контрагентів та формуванням значних обсягів дебіторської заборгованості. Стан дебіторської заборгованості на підприємстві має важливе

значення для забезпечення безперервності виробничого процесу, підтримання ліквідності та фінансової стабільності товариства.

Інформаційною базою дослідження стали законодавчі та нормативно-правові акти України, Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, Міжнародні стандарти фінансової звітності, Податковий кодекс України, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, фінансова звітність та внутрішні документи АрселорМіттал Кривий Ріг. У процесі дослідження використано методи аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення, економічного аналізу та графічного відображення інформації.

Матеріали роботи базуються на теоретичних і аналітичних аспектах обліку та оподаткування дебіторської заборгованості, висвітлених у дослідженні.

1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ

1.1 Критичний аналіз підходів до визначення дебіторської заборгованості

У сучасній економічній системі ДЗ займає важливе місце у складі майна підприємства та виступає одним із основних об'єктів бухгалтерського і податкового ОБ. Її обсяг та структура суттєво впливають на фінансову стабільність підприємства, рівень його платоспроможності, ліквідності та ефективність використання оборотних ресурсів. У зв'язку з цим особливої важливості набувають питання дослідження економічної природи ДЗ, її систематизації та методів оцінки як у теоретичних дослідженнях, так і в практичній діяльності підприємств.

У наукових працях та нормативних документах відсутній єдиний підхід до визначення поняття «дебіторська заборгованість». Різноманітність трактувань пояснюється особливостями наукових підходів, цілями досліджень, а також специфікою організації бухгалтерського та податкового ОБ.

Згідно з НП(С)БО 10, ДЗ трактується як сума боргів дебіторів перед підприємством на визначену дату. Таке визначення акцентує увагу на наявності зобов'язань контрагентів перед суб'єктом господарювання, що виникають у результаті здійснення господарських операцій. Однак дане трактування має узагальнений характер і не повною мірою розкриває економічний зміст ДЗ як форми комерційного кредиту та складової фінансових взаємовідносин між учасниками господарської діяльності.

Відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності ДЗ трактується як фінансовий актив, що формується на підставі договірних взаємовідносин між сторонами та забезпечує підприємству надходження економічних вигід у майбутньому. Такий підхід є більш ґрунтовним, адже

враховує не тільки правову природу виникнення заборгованості, а й її економічне значення для підприємства як джерела майбутніх фінансових надходжень.

У науковій літературі також немає єдиного погляду на сутність ДЗ. Частина науковців визначає її як тимчасове відволікання грошових ресурсів підприємства з господарського обігу. Інші дослідники розглядають ДЗ як форму комерційного кредитування покупців та інших контрагентів. Окремі автори підкреслюють, що вона виникає у процесі розрахункових взаємовідносин між суб'єктами господарювання та водночас слугує засобом активізації збуту продукції, товарів і послуг.

Аналіз наукових підходів до визначення ДЗ дає можливість виділити кілька основних напрямів її трактування:

- як складової системи бухгалтерського ОБ;
- як одного з видів активів підприємства;
- як форми кредитних взаємовідносин між контрагентами;
- як засобу регулювання та управління рухом грошових коштів;
- як чинника, що може негативно впливати на рівень ліквідності та фінансової стабільності підприємства.

Необхідно зазначити, що кожен із наведених підходів має як позитивні сторони, так і певні недоліки. Зокрема, бухгалтерський підхід забезпечує точність і системність відображення інформації у фінансовій звітності, однак не повністю розкриває економічну сутність ДЗ. Водночас фінансовий підхід дозволяє більш детально оцінити вплив ДЗ на фінансовий стан та платоспроможність підприємства, проте його практичне застосування може бути ускладнене складністю методів оцінювання та контролю.

Суттєве значення має також зв'язок ДЗ з податковим ОБ підприємства. Наявність сумнівної або простроченої ДЗ впливає на величину фінансового результату, порядок формування РСБ, а також на визначення бази оподаткування податком на прибуток. У зв'язку з цим виникає потреба у

чіткому регламентуванні критеріїв визнання, оцінки та відображення ДЗ відповідно до вимог чинного законодавства.

Доцільним є також доповнення критичного аналізу дослідженням наукових підходів окремих авторів до визначення сутності ДЗ (таблиця 1.1). Такий підхід дає можливість більш детально розкрити економічний зміст даної категорії, а також визначити спільні характеристики та відмінності у трактуваннях різних науковців.

Табл. 1.1 – Визначення науковців щодо ДЗ

Автор	Визначення
Ф. Ф. Бутинець	визначає дебіторську заборгованість як заборгованість юридичних і фізичних осіб перед підприємством, що виникає в результаті минулих господарських операцій та підлягає погашенню в майбутньому. У даному визначенні акцент робиться на факті виникнення зобов'язань унаслідок господарської діяльності підприємства.
М. С. Пушкарь	дебіторська заборгованість є формою тимчасового відволікання оборотних коштів підприємства з господарського обігу, що виникає у процесі реалізації продукції, виконання робіт або надання послуг. Такий підхід підкреслює фінансовий аспект дебіторської заборгованості та її вплив на ліквідність підприємства.
В. В. Сопко	трактує дебіторську заборгованість як права підприємства щодо отримання у майбутньому економічних вигід від інших суб'єктів господарювання. У цьому визначенні дебіторська заборгованість розглядається вже як актив підприємства, що відповідає сучасним підходам міжнародних стандартів фінансової звітності.
Л. Г. Ловінська	вважає, що дебіторська заборгованість є особливим видом фінансових відносин між контрагентами, який виникає внаслідок надання комерційного кредиту. Авторка акцентує увагу на кредитній природі дебіторської заборгованості та її ролі у забезпеченні безперервності господарської діяльності.
С. Ф. Голов	дебіторська заборгованість — це сума боргів дебіторів підприємству на певну дату, яка визнається активом за умови існування ймовірності отримання майбутніх економічних вигід. Даний підхід є близьким до положень міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.
О. А. Петрик	зазначає, що значні обсяги дебіторської заборгованості можуть негативно впливати на фінансову стійкість підприємства та свідчити про неефективну систему розрахунків із контрагентами.

Проведений аналіз наукових визначень дає підстави стверджувати, що більшість учених трактують ДЗ як:

- результат фінансово-господарських взаємовідносин між суб'єктами господарювання;
- складову активів підприємства;
- форму тимчасового відволікання грошових ресурсів із обороту;
- засіб надання комерційного кредиту контрагентам;
- елемент системи управління фінансовими ризиками підприємства.

Разом із тим відмінності у наукових підходах пояснюються тим, що окремі автори зосереджують увагу переважно на правовій сутності ДЗ, тоді як інші дослідники акцентують на її економічному змісті, фінансовому значенні та впливі на результати діяльності підприємства. Це свідчить про складний та багатоаспектний характер ДЗ як важливої економічної категорії.

Важливою умовою ефективного ведення бухгалтерського ОБ, здійснення аналізу та контролю ДЗ є її правильна класифікація. Вона забезпечує впорядкування інформації щодо розрахунків із дебіторами, дає можливість оцінити фінансову надійність контрагентів і визначити вплив заборгованості на фінансовий стан та платоспроможність підприємства.

Найбільш поширеним видом ДЗ є ПДЗ, яка займає значну частку у складі оборотних активів підприємства. Її виникнення пов'язане із здійсненням поточної господарської діяльності та функціонуванням операційного циклу суб'єкта господарювання.

Згідно з ПСБО 10 «Дебіторська заборгованість», до ПДЗ належить заборгованість, що виникає у межах нормального операційного циклу підприємства або підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців від дати складання балансу.

Економічний зміст ПДЗ полягає у тимчасовому вилученні фінансових ресурсів підприємства з господарського обороту через реалізацію продукції, виконання робіт або надання послуг на умовах відстрочення оплати. У такому випадку підприємство фактично кредитує своїх контрагентів, розраховуючи на отримання майбутніх економічних вигід та надходження коштів у подальшому.

До ПДЗ відносять:

- заборгованість покупців та замовників за продані товари, виконані роботи й надані послуги;
- суми виданих авансових платежів;
- розрахунки з підзвітними особами;
- заборгованість за розрахунками з бюджетом;
- нараховані, але ще не отримані доходи;
- внутрішньогосподарські розрахунки;
- інші види ПДЗ.

Найбільша частка у складі ПДЗ зазвичай припадає на розрахунки з покупцями та замовниками, адже така ДЗ формується в результаті продажу продукції, товарів або надання послуг із відстроченням оплати. Подібна система розрахунків широко використовується у сучасній господарській діяльності, оскільки дозволяє підприємствам розширювати коло споживачів, збільшувати обсяги реалізації та зміцнювати власні конкурентні позиції на ринку.

Разом із тим надмірний обсяг ПДЗ може мати негативні наслідки для діяльності підприємства. Накопичення значних сум непогашених боргів спричиняє нестачу оборотних коштів, погіршення показників ліквідності та підвищення ризику виникнення БДЗ. У зв'язку з цим важливим напрямом управління підприємством є систематичний контроль за розрахунками з дебіторами та дотриманням строків погашення заборгованості.

У системі бухгалтерського ОБ поточна ДЗ визнається активом лише за умови існування ймовірності отримання майбутніх економічних вигід та можливості достовірного визначення її вартості. Первісно така ДЗ відображається за первісною вартістю, а на дату складання балансу - за чистою реалізаційною вартістю, тобто з урахуванням РСБ.

Важливим аспектом є також групування ПДЗ залежно від рівня ймовірності її повернення. За цією ознакою розрізняють звичайну, сумнівну та безнадійну ДЗ. Така систематизація необхідна для правильного визначення

РСБ і забезпечення реального відображення фінансового стану підприємства у звітності.

Отже, ПДЗ є ваговою складовою оборотних активів підприємства, що характеризує стан взаєморозрахунків із контрагентами та має істотний вплив на результати його фінансово-господарської діяльності. Належне управління ДЗ дозволяє підтримувати достатній рівень ліквідності, фінансової стійкості та забезпечувати стабільне функціонування підприємства.

Довгострокова ДЗ належить до складу необоротних активів підприємства та охоплює заборгованість, яка не пов'язана з поточним операційним циклом або підлягає погашенню у строк, що перевищує дванадцять місяців після дати балансу. Її існування характеризує тривалі фінансові взаємовідносини підприємства з іншими учасниками господарської діяльності.

Згідно з НП(С)БО 10, до ДДЗ відносять заборгованість, яка не виникає у процесі звичайного операційного циклу та має бути погашена більше ніж через один рік після дати балансу.

Економічний зміст ДДЗ полягає у відображенні майбутніх економічних вигід, які підприємство планує отримати у перспективі протягом тривалого часу. Виникнення такої заборгованості пов'язане із здійсненням фінансових, інвестиційних або інших довгострокових господарських операцій.

До ДДЗ можуть бути віднесені:

- отримані довгострокові векселі;
- заборгованість за об'єктами, переданими у фінансову оренду;
- довгострокові позики, надані працівникам;
- розрахунки, що виникають за довгостроковими контрактами;
- інші види ДЗ зі строком погашення більше одного року.

Характерною рисою ДДЗ є нижчий рівень ліквідності порівняно з поточною ДЗ, оскільки надходження коштів очікується лише у віддаленій перспективі. Саме тому така заборгованість потребує підвищеної уваги з боку

керівництва підприємства щодо оцінювання ризику неповернення боргів та раціонального використання фінансових ресурсів.

У системі бухгалтерського ОБ довгострокова ДЗ відображається за дисконтованою вартістю майбутніх грошових надходжень у випадках, коли за нею передбачено нарахування відсотків або різниця між номінальною та теперішньою вартістю є суттєвою. Такий підхід забезпечує більш об'єктивне відображення фінансового стану підприємства у фінансовій звітності.

Важливим напрямом управління ДДЗ є постійний контроль за строками її погашення. У разі скорочення терміну до моменту погашення така заборгованість може бути переведена до складу ПДЗ. Крім цього, за наявності ймовірності неповернення боргу підприємство повинно створювати РСБ або визнавати відповідну заборгованість безнадійною.

Значний обсяг ДДЗ може негативно позначатися на фінансовому стані підприємства, оскільки частина його активів на тривалий час вилучається з господарського обороту. Разом із тим у певних ситуаціях надання довгострокового комерційного кредиту сприяє зміцненню ділових відносин із контрагентами та забезпечує отримання додаткових економічних переваг у майбутньому.

Таким чином, ДДЗ є важливою складовою необоротних активів підприємства та відображає тривалі фінансові взаємовідносини з дебіторами. Раціональне управління такою заборгованістю сприяє збереженню фінансової стійкості підприємства, зниженню ризику неповернення коштів та підвищенню ефективності господарської діяльності.

На рис. 1.1 наведено загальну класифікацію ДЗ.

Рис. 1.1 – Повна класифікація ДЗ

Таким чином, класифікація ДЗ за різними ознаками дозволяє підвищити результативність її бухгалтерського ОБ, аналізу та контролю, а також сприяє зміцненню фінансової стабільності й безпеки підприємства.

Економічний зміст ДЗ полягає у відображенні коштів підприємства, які тимчасово вибули з господарського обороту та мають бути повернуті у майбутніх періодах. Її виникнення пов'язане з продажем продукції, товарів, виконанням робіт, наданням послуг чи здійсненням інших господарських операцій із наданням відстрочки оплати контрагентам.

У процесі здійснення господарської діяльності ДЗ виконує ряд важливих економічних функцій:

- сприяє збільшенню обсягів реалізації продукції та послуг;
- підтримує стабільні взаємовідносини з діловими партнерами;
- використовується як форма комерційного кредиту;
- впливає на швидкість обігу оборотного капіталу;
- бере участь у формуванні грошових потоків підприємства.

Разом із тим ДЗ може мати як позитивний, так і негативний вплив на діяльність суб'єкта господарювання. Надання покупцям відстрочки платежу дозволяє залучати нових клієнтів, посилювати конкурентні переваги та збільшувати обсяги продажу продукції. Однак надмірне накопичення ДЗ здатне спричинити нестачу грошових ресурсів, погіршення показників ліквідності та підвищення ризику неповернення боргів.

В умовах сучасної економіки особливої актуальності набуває проблема простроченої ДЗ. Значні суми прострочених боргів негативно впливають на фінансову стабільність підприємства, уповільнюють оборотність капіталу та можуть призводити до фінансових втрат. Саме тому ефективне управління ДЗ є важливою складовою фінансової політики підприємства та необхідною умовою забезпечення його стабільного функціонування.

У ході господарської діяльності підприємства досить часто зазнають ризику несвоєчасного повернення або часткового непогашення ДЗ. Саме тому

важливого значення набуває виділення сумнівної ДЗ, для якої характерна висока ймовірність неповернення коштів.

Сумнівною вважається ПДЗ, стосовно якої існують сумніви щодо своєчасного та повного погашення боржником.

До основних причин виникнення сумнівної ДЗ належать:

- погіршення фінансового становища дебітора;
- недотримання умов укладених договорів;
- нестабільна економічна ситуація;
- недостатній контроль за станом розрахунків;
- низький рівень платоспроможності контрагентів.

Сумнівна ДЗ становить ризик втрати частини майна підприємства та може негативно позначатися на рівні його ліквідності й фінансової стабільності. У зв'язку з цим для забезпечення достовірності показників фінансової звітності підприємства створюють РСБ, який дає можливість врахувати ймовірні втрати, пов'язані з неповерненням заборгованості.

Формування РСБ є важливою складовою облікової політики підприємства, оскільки забезпечує більш реалістичне відображення чистої реалізаційної вартості ДЗ у фінансовій звітності.

Найбільш проблемним видом ДЗ є безнадійна заборгованість, адже можливість її погашення практично відсутня або є мінімальною. Така заборгованість спричиняє прямі фінансові збитки для підприємства та потребує своєчасного списання в системі бухгалтерського ОБ.

Відповідно до положень ПКУ та НП(С)БО 10, безнадійною вважається ДЗ, стягнення якої є неможливим або за якою закінчився встановлений строк позовної давності.

До основних характеристик безнадійної ДЗ належать:

- припинення діяльності боржника внаслідок ліквідації;
- офіційне визнання дебітора банкрутом;
- сплив строку позовної давності;

– неможливість примусового стягнення боргу відповідно до судового рішення;

– відсутність у боржника активів для погашення заборгованості.

Безнадійна ДЗ негативно впливає на фінансові результати підприємства, оскільки її списання супроводжується виникненням витрат. Разом із тим своєчасне відображення та списання такої заборгованості сприяє достовірному відображенню активів підприємства у фінансовій звітності та забезпечує реальну оцінку його фінансового стану.

У бухгалтерському ОБ безнадійна ДЗ може списуватися:

– за рахунок раніше створеного РСБ;

– шляхом віднесення на витрати підприємства у випадку недостатності сформованого резерву.

Важливу роль при списанні безнадійної ДЗ відіграє її належне документальне підтвердження, оскільки це має значення не тільки для бухгалтерського відображення операцій, а й для правильності ведення податкового ОБ.

Крім основних видів ДЗ, у процесі діяльності підприємства може виникати й інша ДЗ, яка безпосередньо не пов'язана з продажем продукції, товарів, виконанням робіт або наданням послуг.

До іншої ДЗ відносять:

– розрахунки з підзвітними особами;

– заборгованість щодо компенсації завданих збитків;

– борги працівників підприємства;

– нараховані, але ще не отримані доходи;

– розрахунки за претензіями;

– заборгованість за внутрішньогосподарськими розрахунками;

– інші види розрахунків із дебіторами.

Характерною особливістю іншої ДЗ є різноманітність причин її виникнення та специфічний характер господарських операцій. На відміну від товарної ДЗ, вона здебільшого формується у результаті внутрішніх

розрахунків підприємства, взаємовідносин із працівниками або окремих фінансових операцій.

Облік іншої ДЗ ведеться на відповідних рахунках бухгалтерського ОБ з урахуванням характеру господарських операцій та категорії дебіторів. При цьому важливе значення має правильне документальне оформлення таких операцій, а також постійний контроль за дотриманням строків погашення заборгованості.

Хоча інша ДЗ, як правило, займає незначну частку у структурі активів підприємства, вона також впливає на його фінансовий стан і потребує належного управління. Надмірний обсяг такої заборгованості може свідчити про недосконалість системи внутрішнього контролю та неефективну організацію розрахунків на підприємстві.

Таким чином, ДЗ є важливою складовою активів підприємства та має суттєве значення для забезпечення безперервності його діяльності. Проведене дослідження наукових підходів засвідчило, що ДЗ розглядається як економічна категорія, фінансовий актив і форма комерційного кредитування, що виникає у процесі взаєморозрахунків між суб'єктами господарювання.

1.2 Характеристика та огляд нормативно-правових документів, що регламентують порядок обліку та оподаткування дебіторської заборгованості

Ведення обліку ДЗ в Україні ґрунтується на положеннях чинного законодавства та нормативно-правових актів. Порядок визнання, оцінювання й відображення ДЗ у системі бухгалтерського ОБ та фінансовій звітності регламентується низкою основних нормативних документів, серед яких:

- Закон України «Про бухгалтерський ОБ та фінансову звітність в Україні»;
- Національне положення (стандарт) бухгалтерського ОБ 10 «Дебіторська заборгованість»;
- НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»;

- ПКУ;
- Міжнародні стандарти фінансової звітності.

НП(С)БО 10 встановлює основні методичні підходи до відображення в бухгалтерському ОБ інформації про дебіторську заборгованість, визначає її види, правила оцінювання та порядок подання у фінансовій звітності. Згідно з вимогами стандарту ДЗ може бути визнана активом лише у випадку, якщо існує ймовірність надходження майбутніх економічних вигід та її вартість може бути достовірно визначена.

ПКУ регламентує особливості оподаткування операцій, пов'язаних із виникненням і списанням ДЗ, а також визначає правила створення РСБ при обчисленні податку на прибуток підприємств.

Табл. 1.2 – Законодавчі акти, що утверджують облік ДЗ

Назва нормативного документу	Характеристика
1	2
Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року (зі змінами та доповненнями)	Основний Закон України. Відповідно до статті 46 Конституції України, громадяни мають право на соціальний захист. Це право гарантується загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, а також добровільним соціальним страхуванням через страхові компанії, що мають ліцензії Національного комітету фінансових послуг України.
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16. 07. 1999 № 996 – 14 (зі змінами та доповненнями)	Визначає регулювання, організацію, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні. Закон є основою для організації обліку будь-яких напрямків діяльності підприємств. Також визначає реєстри та валюту бухгалтерського обліку та фінансової звітності.
НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.13 р. № 73	Визначаються мета, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття їх елементів.
П(С)БО 16 «Витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 року № 318 (із змінами та доповненнями)	Визначаються методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття у фінансовій звітності.
План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджених наказом МФУ від 30.11.99р. № 291 (зі змінами та доповненнями)	План рахунків передбачає перелік рахунків бухгалтерського обліку. Він містить 10 класів рахунків з відповідними субрахунками. Структура Плану рахунків максимально наближена до форм фінансової звітності. Бухгалтерські рахунки узагальнюють дані про наявність та рух активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій на підприємстві. Кожен клас рахунків групує рахунки за певною ознакою. У Плані рахунків чітко розмежовуються балансові рахунки і номінальні рахунки, які призначені для обліку витрат, доходів, фінансових результатів діяльності.
П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» від 08.10.1999р. №237	Визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про дебіторську заборгованість та її розкриття у фінансовій звітності.
Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (зі змінами та доповненнями)	Регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема, визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час здійснення податкового контролю, а також відповідальність за порушення податкового законодавства.

Для забезпечення достовірності фінансової звітності важливе значення має правильна оцінка ДЗ. Саме від методів її оцінювання залежить

об'єктивність відображення активів підприємства та фінансових результатів його діяльності. У табл. 1.3 розглянемо основні способи оцінки ДЗ.

Табл. 1.3 – Методи оцінки ДЗ

Види вартості	Особливості оцінки
за первісною собівартістю	первісна (історична) оцінка, яка визначена номінальним і спонтанним методами оцінювання;
за вартістю реалізації (погашення)	факторингове, форфейтингове оцінювання, оцінювання під час дисконту векселя, для яких характерні видаткова оцінка, чисте реалізаційне оцінювання, що визначають за розміром сумнівних боргів, експертне оцінювання, у ході якого використовують оцінювання продажу;
за поточною вартістю	оцінювання з урахуванням валютного курсу; оцінювання з урахуванням індексу цін; оцінювання з урахуванням поточної процентної ставки, яке базується на методі потоку, що дисконтувався, і для розрахунку якого запропонований порядок визначення загальної реалізаційної вартості заборгованості;
за теперішньою вартістю	теперішня оцінка на основі первісної вартості (метод оцінювання – первісний), теперішня оцінка на основі поточної вартості (метод оцінювання – поточний).

Оподаткування ДЗ займає важливе місце у системі бухгалтерського та податкового ОБ підприємства, оскільки операції, пов'язані з її виникненням, погашенням, створенням резервів і списанням, безпосередньо впливають на визначення податку на прибуток та податку на додану вартість. У сучасних умовах господарювання належна організація податкового обліку ДЗ сприяє достовірному відображенню фінансових показників підприємства,

зменшенню податкових ризиків та забезпеченню відповідності вимогам законодавства.

Найбільший вплив ДЗ має на порядок визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств. Згідно з положеннями ПКУ, базою оподаткування виступає фінансовий результат до оподаткування, сформований відповідно до правил бухгалтерського ОБ та скоригований на передбачені податкові різниці.

Важливу роль у податковому ОБ відіграють:

- створення РСБ;
- списання безнадійної ДЗ;
- відображення витрат, пов'язаних із неповерненням боргів.

Відповідно до вимог НП(С)БО 10 підприємства повинні формувати РСБ з метою врахування можливих втрат від непогашення ДЗ. Створення такого резерву забезпечує дотримання принципу обачності при веденні бухгалтерського обліку.

У системі бухгалтерського ОБ сума сформованого РСБ включається до витрат підприємства та відображається у складі інших операційних витрат.

Разом із тим у податковому ОБ існують певні особливості відображення таких операцій. Для платників податку на прибуток, які здійснюють коригування ФРО на податкові різниці:

- ФРО збільшується на суму витрат, пов'язаних із формуванням резерву сумнівних боргів;
- ФРО зменшується на суму списаної безнадійної ДЗ в межах раніше створеного резерву.

Отже, положення ПКУ певною мірою обмежують можливість включення витрат на формування РСБ до складу витрат при визначенні об'єкта оподаткування.

Важливе значення у системі оподаткування має безнадійна ДЗ.

У системі податкового ОБ списання безнадійної ДЗ може впливати на величину ФРО через застосування механізму податкових різниць. При цьому

для визнання ДЗ безнадійною підприємство повинно мати належним чином оформлені документи, що підтверджують неможливість її стягнення.

Операції, пов'язані з виникненням ДЗ, також мають безпосередній зв'язок із податком на додану вартість. Виникнення податкових зобов'язань з ПДВ здійснюється за принципом «першої події», тобто:

- на дату надходження оплати від покупця;
- або на дату відвантаження продукції чи надання послуг.

Таким чином, навіть якщо кошти від покупця фактично ще не надійшли, підприємство зобов'язане нарахувати податкові зобов'язання з ПДВ після здійснення постачання товарів або послуг.

У випадку виникнення безнадійної ДЗ підприємства нерідко стикаються з проблемою неможливості відшкодування раніше сплаченого податку на додану вартість. Чинне податкове законодавство України не в усіх випадках передбачає можливість коригування податкових зобов'язань при непогашенні заборгованості покупцем, що може спричиняти додаткові фінансові витрати для підприємства.

В умовах розвитку світової економіки та глобалізаційних процесів особливої актуальності набуває дослідження міжнародного досвіду ведення обліку та оподаткування ДЗ. Практика розвинених країн свідчить, що ефективне управління ДЗ є важливим чинником підтримання фінансової стійкості підприємств і зниження ризиків неповернення боргів.

У більшості зарубіжних країн облік ДЗ здійснюється відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, зокрема МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». На відміну від національної системи бухгалтерського ОБ України, міжнародні стандарти приділяють значну увагу оцінці кредитних ризиків та визначенню можливих фінансових втрат у майбутньому.

Згідно з вимогами МСФЗ ДЗ визначається як фінансовий актив, що виникає у процесі договірних взаємовідносин між контрагентами. Однією з ключових особливостей міжнародної системи обліку є використання моделі очікуваних кредитних збитків.

Суть цієї моделі полягає в тому, що підприємства повинні оцінювати ризик неповернення ДЗ вже на етапі її виникнення, а не лише після появи фінансових проблем у боржника. Застосування такого підходу дає можливість:

- завчасно враховувати можливі фінансові втрати;
- забезпечувати більш об'єктивне відображення активів у фінансовій звітності;
- підвищувати результативність управління кредитними ризиками.

У більшості держав Європейського Союзу РСБ формується на підставі оцінки платоспроможності дебіторів, аналізу статистичних даних щодо неповернення заборгованості, а також прогнозування економічної ситуації.

У країнах Європейського Союзу значна увага приділяється контролю за своєчасністю погашення ДЗ. У багатьох державах законодавством встановлено граничні строки проведення розрахунків між суб'єктами господарювання, що сприяє зменшенню ризику виникнення прострочених боргів.

Зокрема, у Німеччині та Франції широко використовуються сучасні механізми фінансового контролю ДЗ та автоматизовані системи моніторингу платежів. Підприємства активно застосовують:

- факторингові операції;
- страхування ДЗ;
- системи кредитного оцінювання контрагентів;
- електронні платформи управління розрахунками.

У Польщі значна увага приділяється спрощенню та прискоренню процедур судового стягнення заборгованості. Окрім цього, ефективно функціонують державні та приватні бази даних боржників, що дає можливість підприємствам оцінювати рівень ризику при співпраці з контрагентами.

У Сполучених Штатах Америки облік ДЗ здійснюється відповідно до загальноприйнятих принципів бухгалтерського ОБ – GAAP. Американські підприємства приділяють значну увагу формуванню ефективної кредитної

політики та оцінюванню ризиків, пов'язаних із можливим неповерненням заборгованості.

З метою зниження фінансових ризиків компанії активно використовують:

- системи кредитного рейтингування клієнтів;
- попередню оцінку фінансового стану контрагентів;
- автоматизовані платформи контролю платежів;
- послуги колекторських агентств;
- факторингові механізми.

Характерною особливістю американської системи є високий рівень розвитку фінансових інструментів управління ДЗ, а також широке впровадження цифрових технологій у процес контролю та управління розрахунками.

У більшості розвинених країн світу система оподаткування ДЗ тісно інтегрована з бухгалтерським ОБ. При цьому особлива увага приділяється достовірному та об'єктивному відображенню фінансових результатів діяльності підприємства.

У багатьох державах Європейського Союзу та у Сполучених Штатах Америки витрати, пов'язані зі створенням РСБ, визнаються податковими витратами за наявності належного документального підтвердження. Це дає можливість підприємствам зменшувати податкове навантаження у випадках існування ризику неповернення ДЗ.

Порівняно з Україною, у низці зарубіжних країн підприємства мають ширші можливості щодо коригування податкових зобов'язань з ПДВ при виникненні безнадійної ДЗ. Зокрема, у країнах ЄС після офіційного підтвердження неплатоспроможності боржника підприємство може частково або повністю компенсувати раніше сплачений податок на додану вартість.

Дослідження міжнародної практики підтверджує необхідність подальшого вдосконалення системи обліку та оподаткування ДЗ в Україні. Серед основних перспективних напрямів можна виокремити:

- наближення національного законодавства до міжнародних стандартів;
- удосконалення підходів до оцінювання кредитних ризиків;
- спрощення порядку списання безнадійної ДЗ;
- розширення механізмів коригування податку на додану вартість;
- впровадження сучасних цифрових технологій контролю ДЗ;
- розвиток факторингових операцій та систем страхування ризиків.

Окрім цього, важливого значення набуває посилення внутрішнього контролю за станом розрахунків із дебіторами, а також застосування сучасних методів фінансового аналізу для оцінки рівня платоспроможності контрагентів.

Таким чином, міжнародна практика підтверджує, що результативна система обліку та оподаткування ДЗ має ґрунтуватися на своєчасному виявленні можливих ризиків, об'єктивному оцінюванні фінансових активів і належному контролі за розрахунками з дебіторами. Використання зарубіжного досвіду сприятиме вдосконаленню вітчизняної системи бухгалтерського ОБ та оподаткування, зміцненню фінансової стабільності підприємств і зниженню ризиків неповернення ДЗ.

2 АНАЛІТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

2.1 Аналіз діяльності та облікової політики ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

АрселорМіттал Кривий Ріг функціонує як юридична особа відповідно до положень Статуту (дод. А). Підприємству присвоєно ідентифікаційний код 24432974. Розмір статутного капіталу становить 3 859 533 000 грн, а резервний капітал сформовано на рівні 15% від суми статутного капіталу товариства. Компанія належить до найбільших гірничо-металургійних підприємств світу та забезпечує повний виробничий процес – починаючи з видобування залізної руди і завершуючи випуском готової металопродукції.

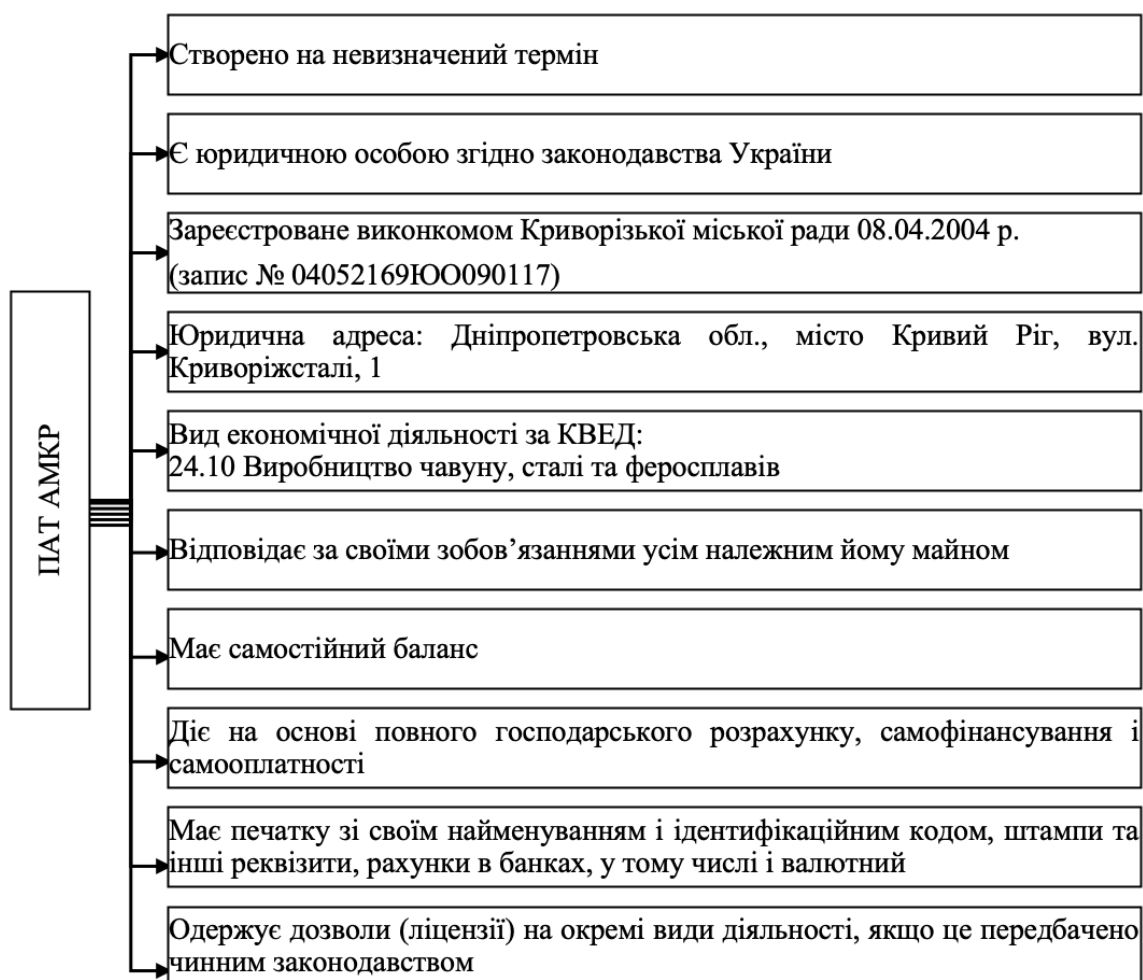

Рис. 2.1 – Основні характеристики функціонування ПАТ АМКР

Основними видами діяльності АрселорМіттал Кривий Ріг є забезпечення повного металургійного циклу. Підприємство здійснює видобування залізної руди на власних рудниках, що дозволяє самостійно забезпечувати виробництво необхідною сировиною. Також комбінат виробляє кокс, який використовується у доменному процесі як основне паливо.

У доменних цехах із залізородної сировини та коксу отримують чавун, який у подальшому переробляється у сталь на сталеплавильному виробництві. Після цього сталь проходить етап прокатки, у результаті чого виготовляються різні види металопродукції, зокрема арматура, листовий метал, фасонний і сортовий прокат та інша продукція, що застосовується у будівельній сфері, машинобудуванні, суднобудуванні, трубному виробництві та інших галузях промисловості.

Металопродукція АМКР знаходить застосування у багатьох сферах господарства України, а також постачається на міжнародні ринки більш ніж у 100 держав світу.

Підприємство приділяє значну увагу соціальним ініціативам, спрямованим на підтримку та розвиток Кривого Рогу і місцевої громади. Компанія впроваджує різноманітні проекти у галузях освіти, медицини, культури та спорту, а також забезпечує соціальну підтримку ветеранам, особам з інвалідністю та сім'ям, які потребують допомоги.

Підприємство посідає важливе місце серед промислових компаній України та має суттєвий вплив на розвиток національної економіки. Основні напрями діяльності товариства наведено на рис. 2.2.

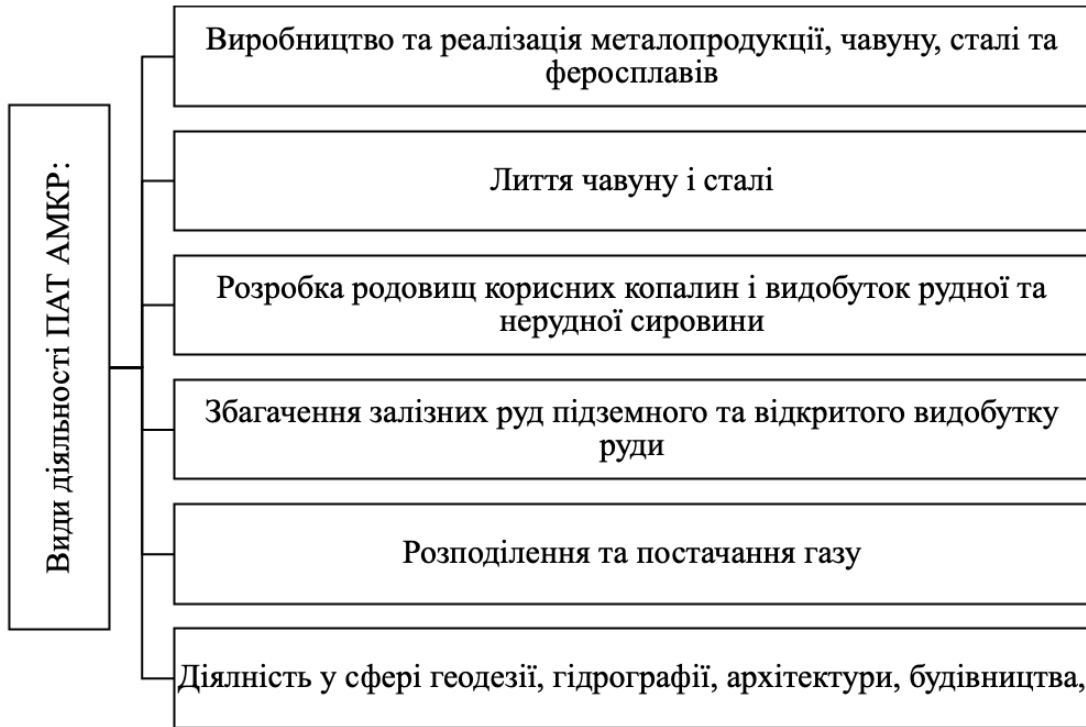

Рис. 2.2 – Провідні види діяльності ПАТ АМКР

Інші напрями діяльності підприємства подано у додатку А. Наступним етапом дослідження є аналіз структури управління товариством, яка представлена на рис. 2.3.

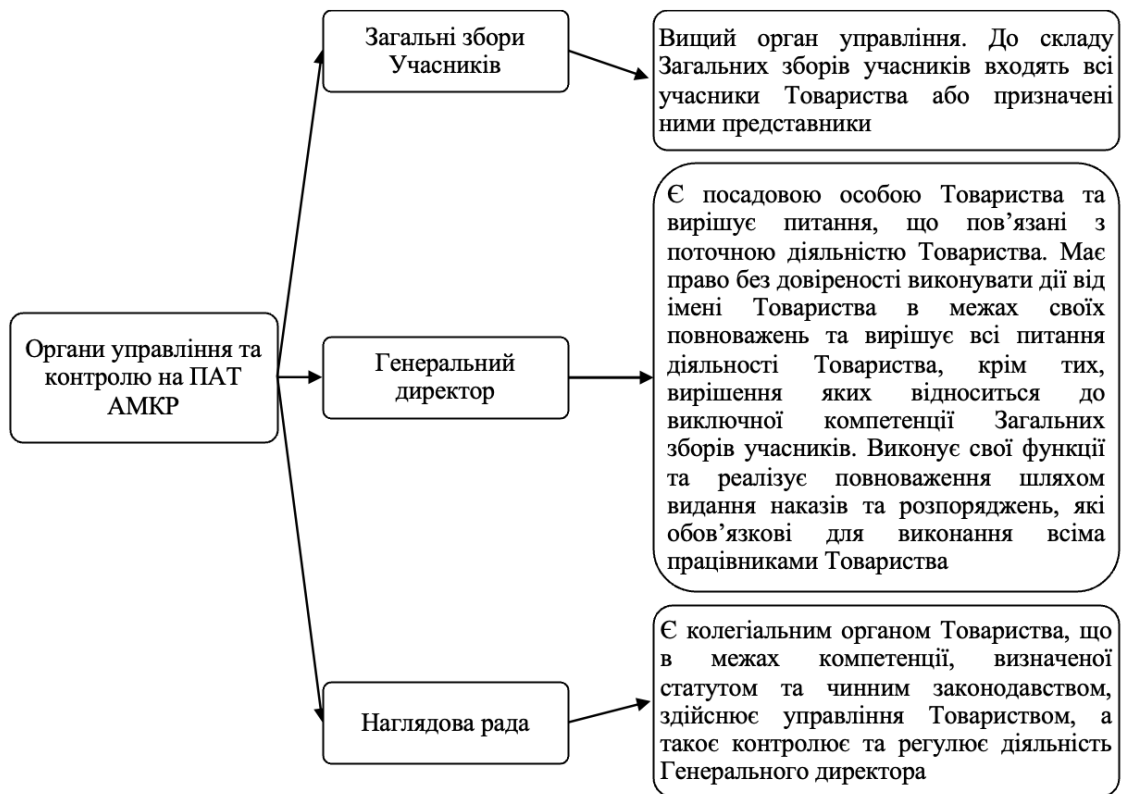

Рис. 2.3 – Управлінський апарат ПАТ АМКР

Власниками акцій ПАТ АМКР є Arcelormittal Duisburg Beteiligungsgesellschaft mbH, якому належить 92,76% акцій товариства, а решта 7,24% перебуває у власності інших акціонерів. До цієї категорії входять фізичні та юридичні особи, що володіють незначними пакетами акцій підприємства. Узагальнену характеристику об'єктів власності товариства наведено на рис. 2.4.

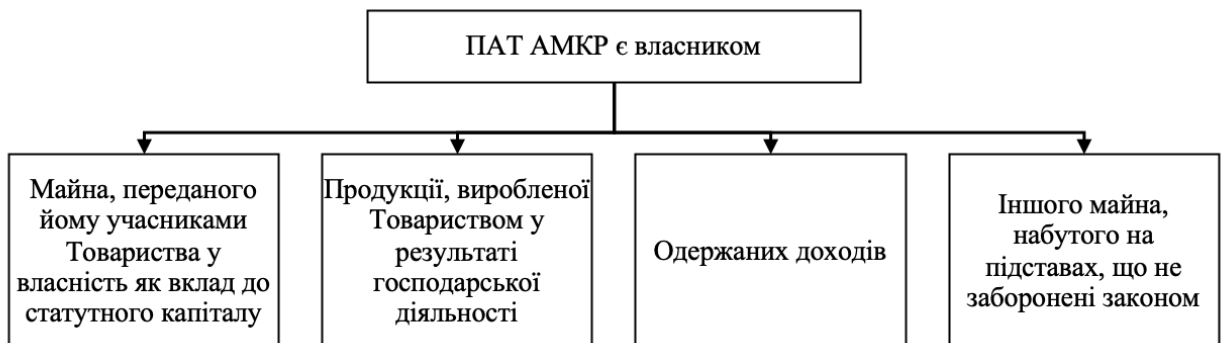

Рис. 2.4 – Майновий комплекс ПАТ АМКР

Розглянемо показники фінансової звітності АМКР за останні роки (дод. Б–В).

Результати горизонтального аналізу активів підприємства засвідчили помітні зміни у структурі його майна протягом 2023-2025 років.

У 2024 році найбільший приріст спостерігався за статтею «Основні засоби», обсяг яких збільшився на 9,3 млрд грн, або на 33,4%. Це може свідчити про оновлення виробничих потужностей та підтримку технічного рівня підприємства. Водночас у 2025 році темпи приросту були мінімальними – лише 0,1%, що характеризує зниження інтенсивності інвестиційних вкладень.

Суттєве збільшення також відбулося у складі товарно-матеріальних запасів, які у 2024 році зросли на 79,7%. Подібна динаміка пов'язана з потребою накопичення сировини та матеріалів в умовах нестабільності логістичних процесів і ризиків постачання під час дії воєнного стану. У 2025 році обсяг запасів майже не змінився.

Табл. 2.1 – Горизонтальний аналіз активів ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» за 2023–2025 роки

Показник	2023 р., тис. грн	2024 р., тис. грн	2025 р., тис. грн	Абсолютне відхилення 2024/2023	Темп зміни 2024/2023, %	Абсолютне відхилення 2025/2024	Темп зміни 2025/2024, %
Необоротні активи							
Основні засоби	27 827 692	37 126 411	37 154 411	+9 298 719	+33,4	+28 000	+0,1
Нематеріальні активи	715	653	641	-62	-8,7	-12	-1,8
Інвестиційна нерухомість	–	103 576	96 007	+103 576	–	-7 569	-7,3
Запаси довгострокового використання	30 036	27 262	25 330	-2 774	-9,2	-1 932	-7,1
Відстрочені податкові активи	25 351	–	–	-25 351	-100,0	0	–
Усього необоротних активів	27 883 794	37 257 902	37 276 389	+9 374 108	+33,6	+18 487	+0,05
Оборотні активи							
Товарно-матеріальні запаси	10 424 192	18 733 884	18 733 884	+8 309 692	+79,7	0	0,0
Торговельна та інша дебіторська заборгованість	6 701 432	5 653 290	5 839 104	-1 048 142	-15,6	+185 814	+3,3
Поточні податкові активи	1 314 652	635 860	489 247	-678 792	-51,6	-146 613	-23,1
Грошові кошти та їх еквіваленти	5 703 078	424 016	603 554	-5 279 062	-92,6	+179 538	+42,3
Інші оборотні активи	319 662	517 295	451 448	+197 633	+61,8	-65 847	-12,7
Усього оборотних активів	24 463 016	25 964 345	26 116 237	+1 501 329	+6,1	+151 892	+0,6
Баланс (активи)	52 346 810	63 222 247	63 392 626	+10 875 437	+20,8	+170 379	+0,3

Водночас негативним фактором стало значне зменшення обсягу грошових коштів та їх еквівалентів у 2024 році – на 92,6%, що вказує на погіршення рівня ліквідності підприємства.

У 2025 році відбулося певне збільшення залишків грошових коштів – на 42,3%, однак їх обсяг усе ще суттєво поступається рівню 2023 року.

Обсяг ДЗ у 2024 році зменшився на 15,6%, що може бути наслідком скорочення реалізації продукції або більш ефективного контролю за розрахунками з контрагентами. У 2025 році спостерігалось незначне підвищення цього показника – на 3,3%.

Загальна сума активів АМКР у 2024 році збільшилася на 20,8%, а у 2025 році – ще на 0,3%. Така динаміка свідчить про поступову стабілізацію майнового стану підприємства після суттєвих змін, спричинених кризовими умовами діяльності та воєнними ризиками.

Результати вертикального аналізу активів показують, що для підприємства характерна капіталомістка структура майна, у якій переважають необоротні активи, зокрема основні засоби.

У 2023 році питома вага необоротних активів у загальній структурі майна становила 53,3%, тоді як упродовж 2024–2025 років цей показник зріс майже до 59%. Така тенденція свідчить про значний обсяг ресурсів, вкладених у виробничі потужності, а також про високу залежність діяльності підприємства від ефективності використання основних засобів.

Негативним аспектом стало істотне зменшення частки грошових коштів та їх еквівалентів: із 10,9% у 2023 році до 0,7% у 2024 році. У 2025 році спостерігалось незначне покращення, однак рівень ліквідних активів і надалі залишається низьким. Це свідчить про послаблення платоспроможності підприємства та нестачу вільних фінансових ресурсів.

Табл. 2.2 – Вертикальний аналіз активів ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» за 2023–2025 роки

Показник	2023 р., тис. грн	Питома вага, %	2024 р., тис. грн	Питома вага, %	2025 р., тис. грн	Питома вага, %
Необоротні активи						
Основні засоби	27 827 692	53,2	37 126 411	58,7	37 154 411	58,6
Нематеріальні активи	715	0,001	653	0,001	641	0,001
Інвестиційна нерухомість	–	–	103 576	0,2	96 007	0,2
Запаси довгострокового використання	30 036	0,1	27 262	0,04	25 330	0,04
Відстрочені податкові активи	25 351	0,05	–	–	–	–
Усього необоротних активів	27 883 794	53,3	37 257 902	58,9	37 276 389	58,8
Оборотні активи						
Товарно-матеріальні запаси	10 424 192	19,9	18 733 884	29,6	18 733 884	29,6
Торговельна та інша дебіторська заборгованість	6 701 432	12,8	5 653 290	8,9	5 839 104	9,2
Поточні податкові активи	1 314 652	2,5	635 860	1,0	489 247	0,8
Грошові кошти та їх еквіваленти	5 703 078	10,9	424 016	0,7	603 554	1,0
Інші оборотні активи	319 662	0,6	517 295	0,8	451 448	0,7
Усього оборотних активів	24 463 016	46,7	25 964 345	41,1	26 116 237	41,2
Баланс (активи)	52 346 810	100,0	63 222 247	100,0	63 392 626	100,0

Питома вага ДЗ поступово скорочувалася, що може бути пов'язано як зі зменшенням обсягів продажу продукції, так і з підвищенням ефективності контролю за розрахунками з контрагентами.

У цілому структура активів АрселорМіттал Кривий Ріг свідчить про збереження виробничих можливостей підприємства та забезпечення безперервності операційної діяльності. Водночас спостерігається погіршення ліквідності й зростання ризиків фінансової нестабільності.

Для дослідження джерел формування активів підприємства та оцінки рівня його фінансової стійкості доцільно здійснити горизонтальний аналіз пасивів товариства. Такий підхід дає можливість проаналізувати зміни у структурі власного капіталу та зобов'язань упродовж 2023–2025 років, визначити тенденції формування фінансових ресурсів і оцінити ступінь залежності підприємства від залучених коштів. Особливе значення під час аналізу пасивів має дослідження динаміки власного капіталу, кредиторської заборгованості, а також змін у структурі поточних і довгострокових зобов'язань в умовах воєнного стану та економічної нестабільності.

Результати горизонтального аналізу пасивів АМКР свідчать про погіршення рівня фінансової стійкості підприємства упродовж 2023–2025 років.

Найбільш несприятливою тенденцією стало значне збільшення суми непокритих збитків. У 2024 році їх обсяг зріс на 9,8 млрд грн, а у 2025 році – ще на 8,8 млрд грн. Саме це призвело до переходу власного капіталу у від'ємне значення. Якщо у 2023 році підприємство ще зберігало позитивний обсяг власного капіталу, то у 2024–2025 роках відбулося його різке скорочення, що вказує на накопичення значних фінансових втрат та посилення нестабільності фінансового стану.

Довгострокові зобов'язання товариства мали тенденцію до поступового зростання. Найбільше збільшення спостерігалось за довгостроковими кредитами та позиками: у 2024 році їх обсяг зріс майже на 80%, а у 2025 році — ще на 33,2%.

Таблиця 2.3 – Горизонтальний аналіз пасивів ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» за 2023–2025 роки

Показник	2023 р., тис. грн	2024 р., тис. грн	2025 р., тис. грн	Абсолютне відхилення 2024/2023	Темп зміни 2024/2023, %	Абсолютне відхилення 2025/2024	Темп зміни 2025/2024, %
Власний капітал							
Статутний капітал	3 859 533	3 859 533	3 859 533	0	0,0	0	0,0
Резерв на курсові різниці	28 098 721	28 098 721	28 098 721	0	0,0	0	0,0
Резерв переоцінки	(1 425 807)	(1 197 201)	(1 050 692)	+228 606	+16,0	+146 509	+12,2
Резервний капітал	578 930	578 930	578 930	0	0,0	0	0,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	(23 814 941)	(33 611 614)	(42 436 633)	-9 796 673	-41,1	-8 825 019	-26,3
Усього власний капітал	7 296 436	(2 271 631)	(10 949 141)	-9 568 067	-131,1	-8 677 510	-382,0
Довгострокові зобов'язання							
Відстрочені податкові зобов'язання	1 801 248	1 690 612	1 611 824	-110 636	-6,1	-78 788	-4,7
Довгострокові забезпечення	2 272 107	2 191 194	1 819 194	-80 913	-3,6	-372 000	-17,0
Довгострокові позики	3 324 303	5 968 303	7 947 077	+2 644 000	+79,5	+1 978 774	+33,2
Інші довгострокові зобов'язання	0	0	0	0	–	0	–
Усього довгострокові зобов'язання	7 397 658	9 850 109	11 378 095	+2 452 451	+33,2	+1 527 986	+15,5
Поточні зобов'язання							
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	11 625 669	6 063 258	30 560 061	-5 562 411	-47,8	+24 496 803	+404,0
Поточні податкові зобов'язання	1 084 153	840 041	264 423	-244 112	-22,5	-575 618	-68,5
Поточні забезпечення	11 621 741	24 164 032	26 742 429	+12 542 291	+107,9	+2 578 397	+10,7

Продовження табл. 2.3

Поточна частина довгострокових позик	0	0	44 930	0	–	+44 930	–
Інші поточні зобов'язання	12 600 317	15 322 040	16 374 108	+2 721 723	+21,6	+1 052 068	+6,9
Усього поточні зобов'язання	36 931 880	46 389 371	73 985 951	+9 457 491	+25,6	+27 596 580	+59,5
Баланс (пасиви)	51 625 974	53 967 849	74 414 905	+2 341 875	+4,5	+20 447 056	+37,9

Це свідчить про активне використання позикових коштів для підтримки поточної діяльності та забезпечення платоспроможності підприємства в умовах воєнного стану.

У складі поточних зобов'язань найбільш суттєве зростання відбулося за статтею торговельної та іншої кредиторської заборгованості. У 2025 році її обсяг перевищив показник 2024 року більш ніж у чотири рази.

Крім того, значно збільшилися поточні забезпечення: у 2024 році їх обсяг зріс більш ніж удвічі, а у 2025 році – ще на 10,7%. Це вказує на підвищення рівня майбутніх витрат і ризиків, пов'язаних із діяльністю підприємства.

Загальний обсяг поточних зобов'язань у 2025 році зріс майже на 60%, що є негативним фактором та свідчить про посилення боргового навантаження на ПАТ АМКР.

У цілому структура пасивів підприємства характеризується значною залежністю від залучених коштів, зростанням кредиторської заборгованості та погіршенням фінансової стійкості, що обумовлено збитковою діяльністю й складними умовами функціонування під час воєнного стану.

Для глибшого дослідження структури фінансових ресурсів АМКР доцільно здійснити вертикальний аналіз пасивів підприємства.

В умовах воєнного стану аналіз пасивів має особливе значення, оскільки дозволяє виявити тенденції зміни фінансової стійкості, рівня ліквідності та платоспроможності підприємства.

У 2023 році структура пасивів ще характеризувалася наявністю позитивного власного капіталу, частка якого становила 14,1% загального обсягу джерел фінансування. Однак уже у 2024 році власний капітал набув від'ємного значення (-4,1%), а у 2025 році його від'ємна частка поглибилася до -14,7%. Така динаміка свідчить про накопичення значних збитків і суттєве послаблення фінансової стійкості підприємства.

Таблиця 2.4 – Вертикальний аналіз пасивів ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» за 2023–2025 роки

Показник	2023 р., тис. грн	Питома вага, %	2024 р., тис. грн	Питома вага, %	2025 р., тис. грн	Питома вага, %
Власний капітал						
Статутний капітал	3 859 533	7,5	3 859 533	7,2	3 859 533	5,2
Резерв на курсові різниці	28 098 721	54,4	28 098 721	52,1	28 098 721	37,8
Резерв переоцінки	(1 425 807)	-2,8	(1 197 201)	-2,2	(1 050 692)	-1,4
Резервний капітал	578 930	1,1	578 930	1,1	578 930	0,8
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	(23 814 941)	-46,1	(33 611 614)	-62,3	(42 436 633)	-57,0
Усього власний капітал	7 296 436	14,1	(2 271 631)	-4,1	(10 949 141)	-14,7
Довгострокові зобов'язання						
Відстрочені податкові зобов'язання	1 801 248	3,5	1 690 612	3,1	1 611 824	2,2
Довгострокові забезпечення	2 272 107	4,4	2 191 194	4,1	1 819 194	2,4
Довгострокові позики	3 324 303	6,4	5 968 303	11,1	7 947 077	10,7
Усього довгострокові зобов'язання	7 397 658	14,3	9 850 109	18,3	11 378 095	15,3
Поточні зобов'язання						
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	11 625 669	22,5	6 063 258	11,2	30 560 061	41,1
Поточні податкові зобов'язання	1 084 153	2,1	840 041	1,6	264 423	0,4
Поточні забезпечення	11 621 741	22,5	24 164 032	44,8	26 742 429	35,9
Поточна частина довгострокових позик	0	–	0	–	44 930	0,1
Інші поточні зобов'язання	12 600 317	24,4	15 322 040	28,4	16 374 108	22,0
Усього поточні зобов'язання	36 931 880	71,6	46 389 371	85,8	73 985 951	99,4
Баланс (пасиви)	51 625 974	100,0	53 967 849	100,0	74 414 905	100,0

Головним фактором погіршення структури власного капіталу стало суттєве збільшення обсягу непокритих збитків, частка яких у 2025 році сягнула 57,0% валюти балансу зі знаком мінус. Подібна ситуація свідчить про тривалий період збиткової діяльності підприємства та є ознакою критичного фінансового стану.

У складі довгострокових зобов'язань найбільшу питому вагу мають довгострокові кредити та позики. Їх частка зростає з 6,4% у 2023 році до 10,7% у 2025 році, що свідчить про активне використання залучених кредитних ресурсів для забезпечення діяльності підприємства в умовах воєнного стану та дефіциту власних коштів.

Переважну частину пасивів ПАТ АМКР формують поточні зобов'язання. У 2025 році їх частка становила 99,4% загального обсягу джерел фінансування, що вказує на надмірну залежність підприємства від короткострокових фінансових ресурсів.

Особливо помітним є збільшення питомої ваги торговельної та іншої кредиторської заборгованості, яка у 2025 році досягла 41,1% валюти балансу. Це свідчить про погіршення розрахунків із постачальниками та зростання кредитного навантаження на підприємство.

Значною також залишається частка поточних забезпечень: у 2024 році вона становила 44,8%, а у 2025 році – 35,9%. Така динаміка свідчить про наявність значних очікуваних витрат і ризиків, пов'язаних із функціонуванням підприємства.

Таким чином, структура пасивів АМКР упродовж 2023–2025 років свідчить про значну залежність підприємства від залучених фінансових ресурсів, збільшення обсягів кредиторської заборгованості та послаблення фінансової стійкості, що є наслідком збиткової діяльності та складної економічної ситуації.

Для більш повної оцінки ефективності функціонування підприємства доцільно здійснити аналіз основних показників його діяльності за 2023–2025 роки.

Таблиця 2.5 – Аналіз основних показників діяльності ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» за 2023–2025 роки

Показник	2023 р., тис. грн	2024 р., тис. грн	2025 р., тис. грн	Абсолютне відхилення 2024/2023	Темп зміни 2024/2023, %	Абсолютне відхилення 2025/2024	Темп зміни 2025/2024, %
Чистий дохід від реалізації продукції	41 886 635	64 591 407	70 634 443	+22 704 772	+54,2	+6 043 036	+9,4
Собівартість реалізованої продукції	50 635 009	69 042 126	75 361 466	+18 407 117	+36,4	+6 319 340	+9,2
Валовий прибуток (збиток)	(8 748 374)	(4 450 719)	(4 727 023)	+4 297 655	+49,1	-276 304	-6,2
Інші операційні доходи	3 295 431	4 118 304	4 563 288	+822 873	+25,0	+444 984	+10,8
Адміністративні витрати	1 469 185	1 776 414	1 924 037	+307 229	+20,9	+147 623	+8,3
Витрати на збут	2 144 767	2 531 202	2 846 907	+386 435	+18,0	+315 705	+12,5
Інші операційні витрати	1 174 878	2 439 108	2 827 930	+1 264 230	+107,6	+388 822	+15,9
Фінансовий результат від операційної діяльності	(10 241 773)	(7 079 139)	(7 762 609)	+3 162 634	+30,9	-683 470	-9,7
Фінансові витрати	1 254 060	1 643 290	2 105 441	+389 230	+31,0	+462 151	+28,1
Чистий прибуток (збиток)	(11 811 030)	(8 848 963)	(8 896 797)	+2 962 067	+25,1	-47 834	-0,5

Результати дослідження основних показників діяльності ПАТ АМКР свідчать про поступову стабілізацію операційної діяльності у 2024–2025 роках після значного спаду, спричиненого повномасштабними війсьними діями, проблемами з логістикою та порушеннями виробничих процесів.

Упродовж аналізованого періоду спостерігалось зростання чистого доходу від реалізації продукції. У 2024 році цей показник збільшився на 54,2%, а у 2025 році – ще на 9,4%. Така динаміка свідчить про поступове відновлення виробничих можливостей підприємства, збільшення обсягів продажу продукції та часткову стабілізацію його діяльності.

Одночасно зі зростанням доходів збільшувалася і собівартість реалізованої продукції. У 2024 році вона підвищилася на 36,4%, а у 2025 році – ще на 9,2%. Основними чинниками цього стали високі витрати на енергетичні ресурси, транспортування, сировину та забезпечення безперервності виробничих процесів в умовах воєнного стану.

Попри від’ємний валовий фінансовий результат упродовж усього досліджуваного періоду, у 2024 році підприємству вдалося істотно зменшити обсяг валового збитку – майже на 49,1%. Водночас у 2025 році спостерігалось певне погіршення цього показника.

Інші операційні доходи АМКР демонструють тенденцію до збільшення, що позитивно впливає на результати діяльності підприємства. Разом із тим відбувається постійне зростання адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат, що негативно позначається на фінансових результатах.

Результат операційної діяльності залишається збитковим, хоча у 2024 році обсяг операційного збитку скоротився більш ніж на 3 млрд грн. У 2025 році фінансовий стан дещо погіршився внаслідок збільшення витрат та посилення фінансового навантаження.

Чистий фінансовий результат підприємства упродовж 2023–2025 років також залишався від’ємним. Незважаючи на те, що у 2024 році чистий збиток

зменшився на 25,1%, у 2025 році підприємство продовжило здійснювати діяльність зі збитками.

Отже, результати аналізу основних показників діяльності АМКР свідчать про поступове відновлення виробничої та збутової діяльності у 2024–2025 роках. Позитивними тенденціями є збільшення доходу від реалізації продукції та зниження рівня збитковості порівняно з 2023 роком.

Разом із тим ПАТ АМКР продовжує здійснювати діяльність в умовах значного фінансового тиску та високого рівня операційних витрат. До основних проблем підприємства належать висока собівартість продукції, збільшення фінансових витрат, нестача ліквідних коштів і збереження збиткової діяльності.

Попри складні умови функціонування, підприємство підтримує виробничі потужності та поступово пристосовується до роботи в умовах воєнного стану. Це створює передумови для подальшої стабілізації фінансового стану та покращення результатів діяльності у майбутньому.

Для визначення ефективності господарської діяльності підприємства важливим є аналіз його фінансових результатів. Такий аналіз дає можливість оцінити рівень прибутковості, ефективність використання ресурсів, а також простежити зміни фінансових показників упродовж 2023–2025 років. Особливу увагу доцільно приділити показникам рентабельності, фінансового результату та ефективності операційної діяльності, оскільки саме вони відображають фінансовий стан підприємства та його здатність функціонувати в умовах нестабільного зовнішнього середовища.

Результати аналізу фінансових показників ПАТ АрселорМіттал Кривий Ріг свідчать про складний фінансовий стан підприємства у 2023–2025 роках, що обумовлено впливом воєнних дій, логістичними труднощами, високим рівнем виробничих витрат і нестабільністю зовнішніх економічних умов.

Таблиця 2.6 – Аналіз фінансових результатів ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» за 2023–2025 роки

Показник	2023 р.	2024 р.	2025 р.	Абсолютне відхилення 2024/2023	Темп зміни 2024/2023, %	Абсолютне відхилення 2025/2024	Темп зміни 2025/2024, %
Чистий прибуток (збиток), тис. грн	(11 811 030)	(8 848 963)	(8 896 797)	+2 962 067	+25,1	-47 834	-0,5
Валовий прибуток (збиток), тис. грн	(8 748 374)	(4 450 719)	(4 727 023)	+4 297 655	+49,1	-276 304	-6,2
Фінансовий результат від операційної діяльності, тис. грн	(10 241 773)	(7 079 139)	(7 762 609)	+3 162 634	+30,9	-683 470	-9,7
Чиста рентабельність продажу, %	-28,2	-13,7	-12,6	+14,5	–	+1,1	–
Валова рентабельність, %	-20,9	-6,9	-6,7	+14,0	–	+0,2	–
Операційна рентабельність, %	-24,5	-11,0	-11,0	+13,5	–	0	–
Рентабельність активів (ROA), %	-22,6	-16,4	-14,0	+6,2	–	+2,4	–
Рентабельність власного капіталу (ROE), %	-161,9	389,5	81,3	+551,4	–	-308,2	–
Частка собівартості у чистому доході, %	120,9	106,9	106,7	-14,0	–	-0,2	–

Упродовж усього аналізованого періоду АрселорМіттал Кривий Ріг здійснювало діяльність зі збитками. Найбільший обсяг чистого збитку було зафіксовано у 2023 році – 11,8 млрд грн. У 2024 році підприємству вдалося зменшити суму збитків на 25,1%, що свідчить про певне покращення фінансових результатів та часткове відновлення діяльності. Проте у 2025 році позитивна динаміка майже припинилася, оскільки чистий збиток знову дещо зріс.

Валовий і операційний фінансові результати також залишалися від’ємними. Разом із тим у 2024 році валовий збиток скоротився майже на 49,1%, а операційний – на 30,9%. Така тенденція пояснюється збільшенням обсягів реалізації продукції та частковою стабілізацією виробничих процесів.

Усі показники рентабельності протягом 2023–2025 років мали від’ємні значення, що свідчить про низький рівень ефективності діяльності підприємства. Водночас у 2024–2025 роках спостерігалось поступове покращення більшості показників. Зокрема, чиста рентабельність продажу підвищилася з -28,2% у 2023 році до -12,6% у 2025 році, що вказує на зменшення збитковості реалізації продукції.

Частка собівартості у структурі чистого доходу впродовж усього досліджуваного періоду перевищувала 100%, тобто витрати на виробництво були більшими за доходи від реалізації продукції. Хоча у 2024–2025 роках спостерігалось незначне покращення цього показника, його значення все ще залишалось критично високим.

Показник рентабельності активів також був від’ємним, що свідчить про недостатньо ефективне використання майна підприємства. Особливо нестабільною була рентабельність власного капіталу, що пов’язано з переходом власного капіталу у від’ємне значення у 2024–2025 роках.

Таким чином, результати аналізу фінансових результатів ПАТ АрселорМіттал Кривий Ріг підтверджують тривалу збитковість діяльності підприємства у 2023–2025 роках. Основними чинниками погіршення фінансових показників стали високий рівень собівартості продукції, значне

фінансове навантаження, зростання операційних витрат та складні умови функціонування в період воєнного стану.

Позитивним аспектом діяльності ПАТ АМКР є поступове зменшення рівня збитковості та покращення показників рентабельності у 2024–2025 роках. Це свідчить про часткову стабілізацію роботи підприємства, його адаптацію до нових економічних умов та поступове відновлення виробничого потенціалу.

Разом із тим підприємство потребує подальшого удосконалення системи управління витратами, підвищення ефективності використання ресурсів і зміцнення фінансової стійкості з метою забезпечення стабільного розвитку в майбутньому.

Організація бухгалтерського ОБ на підприємстві здійснюється відповідно до положень Закону України «Про бухгалтерський ОБ та фінансову звітність в Україні», МСФЗ, а також внутрішніх нормативних документів товариства.

Зважаючи на значні масштаби діяльності підприємства, ведення бухгалтерського ОБ здійснюється централізовано спеціалізованою бухгалтерською службою, яка входить до складу фінансового департаменту. Керівництво цією службою покладено на фінансового директора – головного бухгалтера, який відповідає за належну організацію ОБ процесу, підготовку та подання фінансової звітності, дотримання вимог чинного законодавства і контроль правильності відображення господарських операцій у бухгалтерському ОБ.

У фінансовій звітності АМКР визначено, що її погодження та затвердження здійснюється генеральним директором і виконувачем обов'язків фінансового директора – головного бухгалтера.

Основними напрямками роботи бухгалтерської служби підприємства є:

- забезпечення ведення бухгалтерського та податкового обліку всіх господарських процесів;
- складання й подання фінансової, статистичної та податкової звітності;

- контроль за раціональним використанням фінансових, матеріальних і трудових ресурсів;
- облік витрат на виробництво та розрахунок собівартості виготовленої продукції;
- відображення в обліку основних засобів, запасів, розрахунків і фінансових результатів діяльності;
- перевірка коректності оформлення первинних документів;
- організація внутрішнього контролю та участь у перевітках фінансової звітності.

Зважаючи на те, що ПАТ АМКР є масштабним підприємством гірничо-металургійної галузі з повним виробничим циклом, бухгалтерська служба має розгалужену структуру та поділяється на окремі підрозділи відповідно до напрямів обліку. Зокрема, функціонують відділи, відповідальні за ОБ основних засобів, виробничих запасів, оплати праці, податкових розрахунків, взаєморозрахунків із контрагентами, виробничих витрат та підготовку фінансової звітності.

На підприємстві важливе місце займає система внутрішнього контролю та управління ризиками. У фінансовій звітності зазначається, що внутрішній контроль організовано за принципом «трьох ліній захисту», що дає можливість забезпечити належний контроль фінансових процесів і достовірність фінансової інформації.

Організація бухгалтерського ОБ на підприємстві здійснюється відповідно до наказу про ОБ політику, який є внутрішнім нормативним документом товариства. У ньому визначаються основні принципи, методи та процедури ведення бухгалтерського ОБ і складання фінансової звітності.

Для ведення ОБ основних засобів АМКР використовує підхід, за яким активи відображаються за первісною або переоціненою вартістю з урахуванням суми накопиченої амортизації та можливого зменшення їх корисності. Нарахування амортизації здійснюється із застосуванням

прямолінійного методу, який широко використовується на великих промислових підприємствах.

Оцінка виробничих запасів проводиться за меншою із двох величин – собівартістю або чистою вартістю реалізації. Для розрахунку собівартості запасів підприємство застосовує метод середньозваженої собівартості.

Визнання доходів здійснюється відповідно до вимог МСФЗ 15, тоді як облік витрат базується на принципах нарахування та відповідності доходів і витрат.

Отже, наказ про ОБ політику підприємства визначає єдині методичні засади ведення бухгалтерського ОБ, підготовки фінансової звітності та організації системи внутрішнього контролю.

2.2 Бухгалтерський облік дебіторської заборгованості на ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

Первинний облік ДЗ посідає важливе місце у системі бухгалтерського ОБ підприємства, оскільки забезпечує повне та своєчасне відображення розрахунків із покупцями, замовниками й іншими дебіторами. Від ефективної організації такого ОБ залежить контроль за своєчасним надходженням коштів, оцінка платоспроможності контрагентів і підтримання належного рівня фінансової стійкості підприємства.

Для ПАТ АМКР, яке належить до найбільших металургійних підприємств України та здійснює реалізацію продукції як на внутрішньому, так і на зовнішніх ринках, належна організація первинного обліку ДЗ має особливе значення.

На підприємстві ДЗ формується у результаті:

- продажу готової продукції покупцям;
- надання різних видів послуг;
- перерахування авансів постачальникам;
- проведення розрахунків із підзвітними особами;

– нарахування штрафних санкцій, пені та здійснення інших розрахункових операцій.

Первинний облік ДЗ ведеться на основі відповідної документації, яка підтверджує здійснення господарських операцій та є підставою для їх відображення у бухгалтерському ОБ.

До основних документів, що використовуються для обліку ДЗ на АрселорМіттал Кривий Ріг, належать:

- договори на постачання продукції;
- рахунки-фактури;
- видаткові накладні;
- товарно-транспортні накладні;
- акти виконаних робіт і наданих послуг;
- податкові накладні;
- платіжні документи;
- виписки банку;
- акти звіряння взаєморозрахунків;
- бухгалтерські довідки;
- претензійні документи та службове листування з контрагентами.

ДЗ покупців виникає у випадках, коли продукція відвантажується або послуги надаються без негайного проведення оплати. На АрселорМіттал Кривий Ріг після укладення договору на постачання металопродукції оформлюються відповідні первинні документи, зокрема видаткова та товарно-транспортна накладні, які підтверджують факт передачі продукції замовнику. На основі цих документів у бухгалтерському ОБ відображається дохід від реалізації та одночасно визнається ДЗ покупця.

З метою контролю за станом ДЗ на підприємстві систематично здійснюються:

- проведення інвентаризації розрахунків;
- звіряння взаєморозрахунків із контрагентами;
- аналіз термінів погашення заборгованості;

- оцінювання фінансової спроможності дебіторів;
- формування РСБ.

На ПАТ АрселорМіттал Кривий Ріг вагоме значення приділяється контролю кредитних ризиків і управлінню ДЗ. У фінансовій звітності підприємства зазначається, що контроль за залишками ДЗ здійснюється департаментом казначейства спільно з департаментом продажів шляхом щоденного моніторингу розрахунків для забезпечення своєчасного надходження коштів від контрагентів.

Аналітичний облік ДЗ організовано окремо щодо кожного контрагента, договору та строків виникнення заборгованості. Такий підхід дає змогу оперативно відстежувати стан розрахунків і своєчасно виявляти прострочені борги.

З метою автоматизації ОБ процесів на підприємстві застосовуються сучасні інформаційні системи бухгалтерського ОБ та ERP-рішення, які забезпечують оперативне оформлення первинної документації, контроль взаєморозрахунків, а також формування управлінської та фінансової звітності.

Таким чином, організація первинного ОБ ДЗ на підприємстві відповідає вимогам чинного законодавства та міжнародних стандартів фінансової звітності. Ефективна система документообігу та внутрішнього контролю сприяє достовірності облікової інформації, своєчасному відображенню господарських операцій і належному управлінню розрахунками з дебіторами.

Розглянемо окремо кожний вид дебіторської заборгованості. ДЗ за товари, роботи та послуги виникає тоді, коли підприємство реалізує продукцію або надає послуги з відстроченням платежу, тобто на умовах комерційного кредиту.

Для обліку такого виду ДЗ використовується рахунок 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками». За дебетом цього рахунку відображається вартість реалізованих товарів, робіт і послуг, а за кредитом – суми коштів, що надійшли від покупців на банківські рахунки або в касу підприємства.

Характеристика рахунку наведена на рис. 2.5.

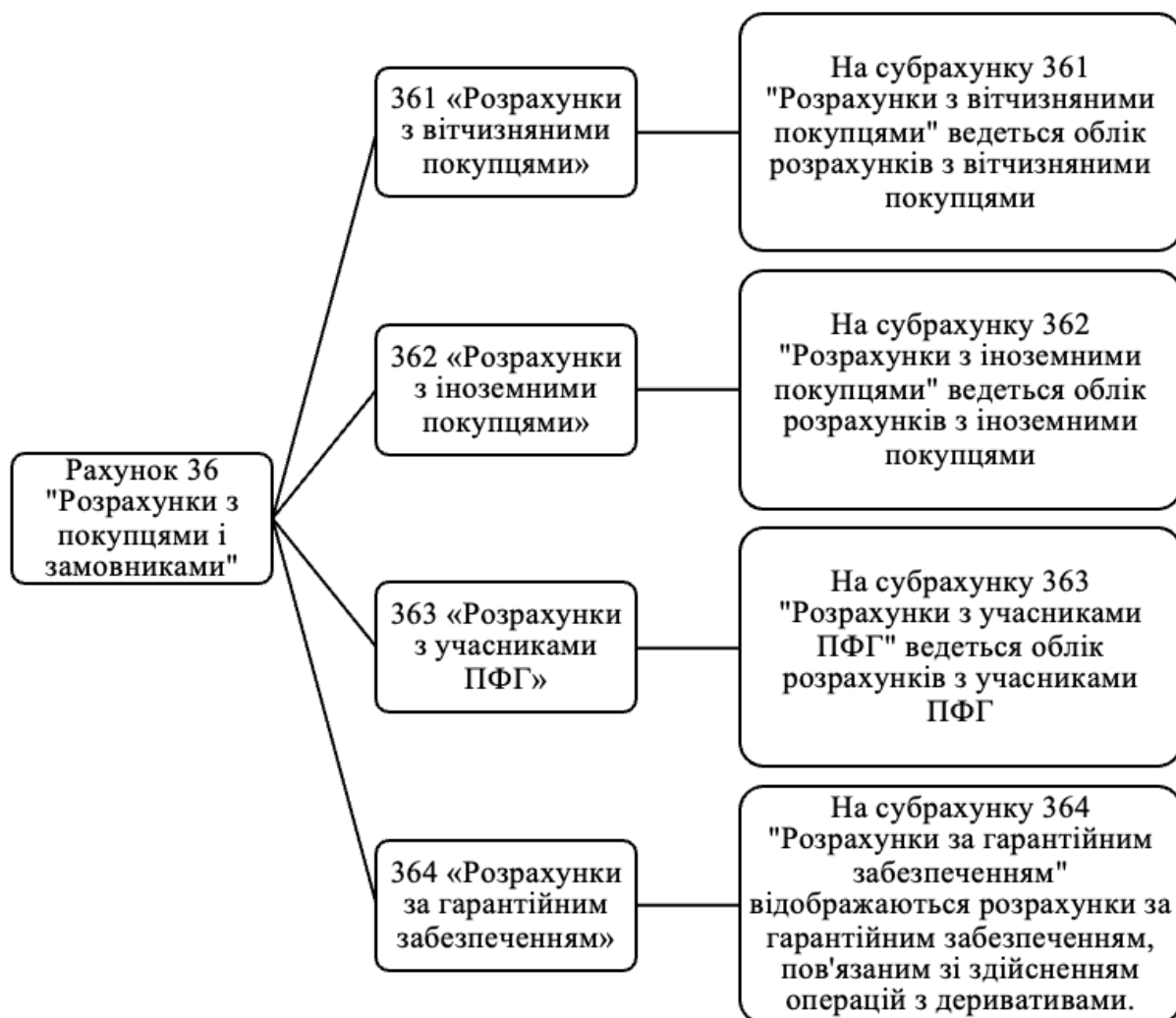

Рис. 2.5 – Характеристика 36 рахунку

У процесі реалізації товарів, робіт і послуг оформлюються відповідні первинні документи, які підтверджують виникнення дебіторської заборгованості покупців та замовників. Погашення дебіторської заборгованості підтверджується банківськими виписками, платіжними дорученнями, прибутковими касовими ордерами, актами виконаних робіт або наданих послуг та іншими розрахунковими документами.

Таблиця 2.7 містить умовний приклад кореспонденції рахунків з обліку розрахунків із покупцями та замовниками.

Таблиця 2.7 – Кореспонденція рахунків з обліку розрахунків із покупцями та замовниками

№ п/п	Зміст господарської операції	Бухгалтерська проводка	
		Дебет	Кредит
1	Реалізована готова продукція (товари, роботи, послуги) покупцям за договірними цінами	36	701 (702, 703)
2	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ	701 (702, 703)	641
3	Надійшла оплата від покупців та замовників на поточний рахунок чи в касу	311 (301)	36
4	Визнання різниці між справедливою вартістю заборгованості і номінальною сумою грошових коштів та/або їх еквівалентів, які підлягають отриманню за продукцію (роботи, послуги)	373	701 (702, 703)
5	Проведено взаємозалік заборгованості за отриманим раніше авансом	681	36
6	Проведено взаємозалік заборгованості при бартері	63 (685)	36
7	Списана безнадійна дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги за рахунок резерву сумнівних боргів	38	36
8	Списана безнадійна дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, по якій не створювався резерв сумнівних боргів	944	36
9	Списана сума безнадійної дебіторської заборгованості, яка перевищує розмір створеного резерву сумнівних боргів	944	36
10	Відображено відновлення в обліку дебіторської заборгованості, раніше списаної за рахунок резерву сумнівних боргів, у випадку поновлення платоспроможності дебіторів	36	716
11	Відображена операційна курсова різниця при перерахунку товарної дебіторської заборгованості: – при зростанні валютного курсу – при падінні валютного курсу	362 945	714 362
12	Отриманий вексель у рахунок погашення заборгованості покупців за товари, роботи, послуги	34, 182	36

Окрім ДЗ, що виникає внаслідок реалізації товарів, робіт і послуг, існують й інші види розрахунків із дебіторами. Їх облік дає можливість підприємству контролювати фінансові операції та взаєморозрахунки з різними категоріями дебіторів, зокрема підзвітними особами, за претензіями, виданими авансами, а також за іншими розрахунковими операціями.

Для обліку такої ДЗ застосовується рахунок 37 «Розрахунки з різними дебіторами». За дебетом цього рахунку відображається виникнення ДЗ, а за кредитом – її погашення або списання. Характеристику рахунку та перелік первинних документів наведено у табл. 2.8.

Табл. 2.8 – Складові рахунку 37 та їх первинні документи

Код рахунку	Назва рахунку	Призначення рахунку	Первинний документ
371	Розрахунки за виданими авансами	Облік авансів, наданих іншим підприємствам	Платіжне доручення, виписка банку
372	Розрахунки з підзвітними особами	Облік розрахунків з підзвітними особами. Сальдо субрахунку може бути як дебетовим, так і кредитовим	Авансовий звіт з доданими виправдовуючими документами, довідки бухгалтерії, прибуткові та видаткові касові ордери, виписки банку тощо
373	Розрахунки за нарахованими доходами	Облік нарахованих дивідендів, відсотків, роялті тощо, які підлягають отриманню	Довідка та розрахунок бухгалтерії, прибуткові касові ордери, виписки банку
374	Розрахунки за претензіями	Облік розрахунків за претензіями, які пред'явлені контрагентам, а також за пред'явленими визнаними штрафами, пенею, неустойками	Претензія, комерційні акти, акт приймання вантажу, рішення судових органів, письмова згода постачальника на претензію, виписка банку
375	Розрахунки за відшкодуванням завданих збитків	Облік розрахунків за відшкодуванням підприємству завданих збитків у результаті нестач і втрат від псування цінностей, нестач та розкрадання грошових коштів, якщо винуватця виявлено	Протокол інвентаризаційної комісії, наказ керівника, документи, що підтверджують виникнення та погашення матеріальної шкоди, інвентаризаційні описи та звіряльні відомості, акти про брак, відомості на утримання збитків з винуватців із зарплати, дозволи керівництва про списання заборгованості тощо
376	Розрахунки за позиками членам кредитних спілок	Облік розрахунків за позиками членам кредитних спілок у кредитних спілках	Договір між членами кредитних спілок, викатко-вий касовий ордер, платіжні доручення, накладна
377	Розрахунки з іншими дебіторами	Облік розрахунків за іншими операціями, зокрема розрахунки за операціями, пов'язаними із здійсненням спільної діяльності (без створення юридичної особи), усі види розрахунків з працівниками (крім розрахунків з оплати праці та з підзвітними особами), інші розрахунки	Прибутковий та видатковий касові ордери, акти виконаних робіт (послуг), прибуткові ордери, рахунок, накладна, виписка банку, розрахунково-платіжні відомості

Розглянемо більш детально сутність кожного виду розрахунків.

Видані аванси являють собою попередню оплату за товари, роботи або послуги до моменту їх фактичного отримання. У бухгалтерському ОБ така операція відображається як зменшення грошових коштів підприємства або виникнення відповідної ДЗ залежно від умов договору.

Розрахунки з підзвітними особами характеризують фінансові взаємовідносини між підприємством і працівниками, які отримують кошти чи матеріальні цінності для виконання службових завдань або представницьких витрат.

Розрахунки за претензіями відображають операції, що виникають у процесі врегулювання вимог однієї сторони до іншої. Подібні операції зазвичай виникають у разі порушення умов договорів, невиконання зобов'язань, постачання неякісної продукції чи надання послуг неналежної якості, а також в інших ситуаціях, що стають підставою для пред'явлення претензій.

Таблиця 2.9 містить умовний приклад відображення операцій з обліку розрахунків з іншими дебіторами.

Таблиця 2.9 – Відображення розрахунків з іншими дебіторами

№ п/п	Зміст господарської операції	Бухгалтерська проводка	
		Дебет	Кредит
Облік розрахунків з авансів виданих			
1	Перерахований постачальникам та підрядникам аванс за виробничі запаси, товари, роботи, послуги з каси (поточного рахунку). Відображений податковий кредит з ПДВ	371 641	311 (301) 644
2	Проведений взаємозалік заборгованості з виданого раніше авансу	63 (685)	371
3	Повернутий виданий раніше аванс	311 (301)	371
Облік розрахунків з підзвітними особами			
4	Відображено видачу авансу, виданого працівнику на відрядження або на господарські потреби	372	301 (311)
5	Видані під звіт грошові документи	372	30
6	Придбано підзвітною особою виробничі запаси, МШП, товари	20, 22, 28	372
7	Відображений податковий кредит з ПДВ	641	372
8	Наданий авансовий звіт підзвітної особи про фактично проведених відрядженнях, господарських витратах тощо	91, 92, 93, 94	372
9	Наданий авансовий звіт підзвітної особи про сплату періодичних видань на майбутній період	39	372
10	Повернутий залишок невикористаної підзвітною особою суми в касу чи на поточний рахунок	301 (311)	372
11	Відображено перевитрачання підзвітною особою сум понад встановленої норми	949	372
Облік розрахунків з нарахованих доходів			
12	Нараховані доходи у вигляді дивідендів по акціям, що належать підприємству	373	731
13	Нараховані доходи у вигляді процентів на залишки грошових коштів у банку	373	719

14	Нараховані доходи у вигляді процентів по облігаціям, депозитам; позикам, наданим іншим підприємствам; переданим у фінансову оренду необоротним активам тощо	373	732
15	Нараховані інші фінансові доходи (наприклад, роялті)	373	733
16	Отримані фінансові доходи на поточний рахунок чи в касу	311 (301)	373
17	Виплачені дивіденди акціями	373	14
Облік розрахунків за претензіями			
18	Пред'явлена претензія постачальникам, транспортним організаціям за порушення умов договорів тощо	374	63 (685)
19	Пред'явлена претензія постачальникам із-за браку	374	24
20	Пред'явлена претензія банку по помилково списаним грошовим коштам з поточного рахунку	311	374
21	Отримано грошові кошти в рахунок погашення заборгованості за претензію	301 (311)	374
22	Задоволена претензія шляхом додаткового постачання ТМЦ, що не надійшли раніше	20, 22, 28	374
23	Відображена сума претензій для погашення довгострокової дебіторської заборгованості при зверненні до суду	374	18
Облік розрахунків за відшкодуванням завданих збитків			
24	Віднесено на винну особу фактичну недостачу, що підлягає відшкодуванню	375	716
25	Списана нестача грошей у касі у нарахування винуватцю	375	301
26	Віднесена сума втрат по браку на винуватця	375	24
27	Проведені утримання із зарплати по заподіяним збиткам	661	375
28	Внесена готівка в касу чи на поточний рахунок в погашення заборгованості винуватця	301 (311)	375
29	Списана на витрати безнадійна дебіторська заборгованість винуватця при закінченні строку позовної давнини	944	375
Облік розрахунків з іншими дебіторами			
30	Нараховані доходи від передачі активів в операційну оренду	377	713
31	– Видана позика працівникам підприємства – Надана тимчасова фінансова допомога іншим організаціям	377	301 (311)
32	Переведена у склад поточної довгострокова дебіторська заборгованість, коли до строку її погашення залишилося менше 12 місяців	377	18
33	Відображений дохід від реалізації оборотних активів (виробничих запасів, МШП тощо)	377	712
34	Передані ТМЦ чи грошові кошти у спільну діяльність	377	20, 22, 26, 28, 301, 311
35	Відображено зарахування заборгованостей: – при бартері – раніше отриманого авансу	631 681	377 377
36	Проведені утримання з зарплати працівників у погашення заборгованості з позики, за товари в кредит, за виконавчими листами	661	377
37	Внесено гроші в касу (поточний рахунок) працівниками в погашення заборгованості з позики, за товари в кредит	301 (311)	377
38	Отримані грошові кошти від продажу оборотних активів	311 (301)	377

Для ведення обліку довгострокової ДЗ використовується рахунок 18 «Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи». За дебетом цього рахунку відображається виникнення довгострокової ДЗ, а за кредитом – її погашення або списання.

Складові рахунку 18 наведено на рис. 2.6.

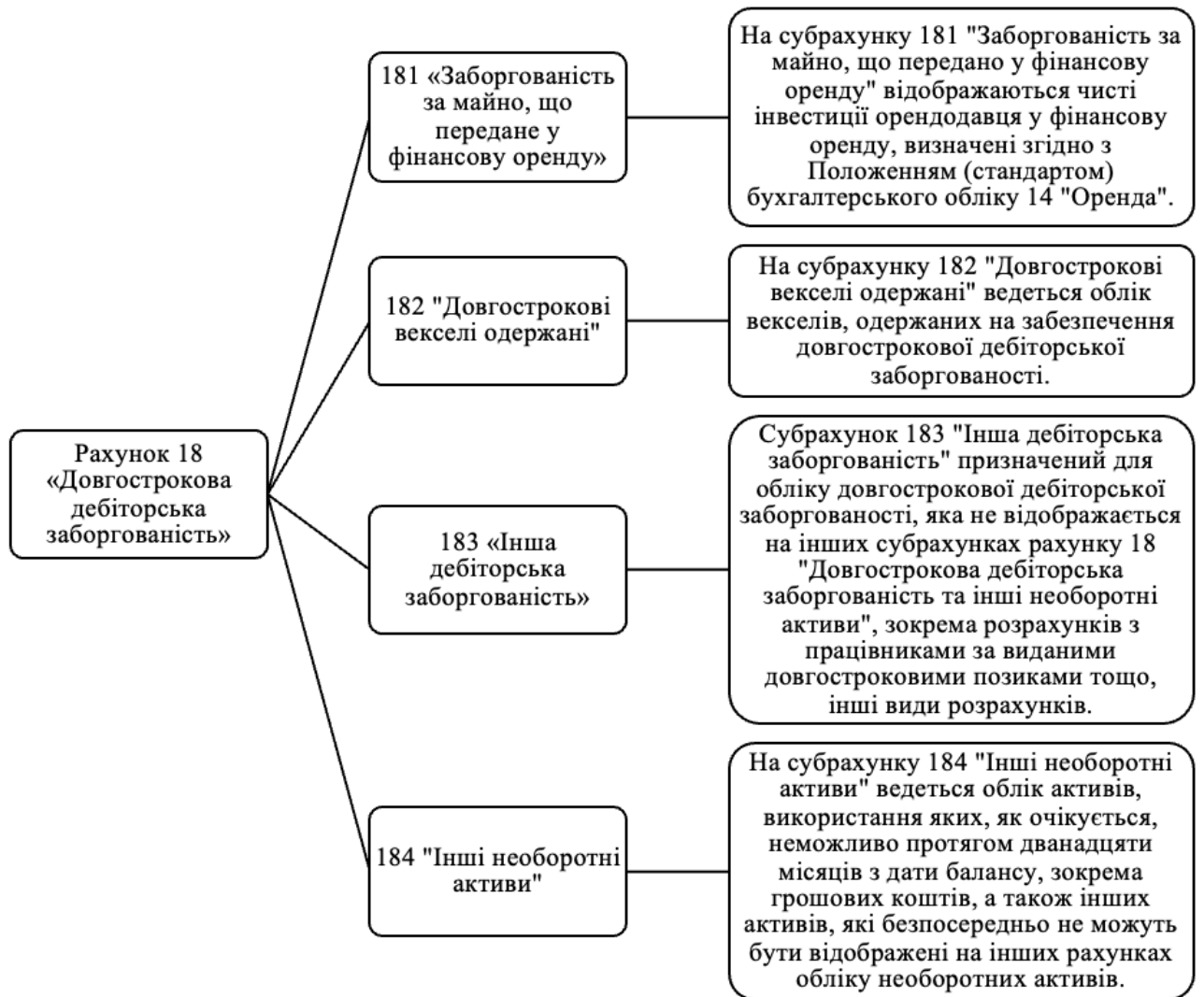

Рис. 2.6 – Характеристика субрахунків 18 рахунку

До складу довгострокової ДЗ належать:

- заборгованість орендарів за договорами фінансової оренди, що відображається у звітності орендодавця;
- заборгованість за позиками, наданими іншим підприємствам;
- заборгованість фізичних осіб за отриманими позиками;
- ДЗ, що виникла внаслідок надзвичайних ситуацій, зокрема пожеж, повеней, крадіжок та інших подій.

Таблиця 2.10 – Відображення умовних господарських операцій з обліку довгострокової ДЗ

№ п/п	Зміст господарської операції	Бухгалтерська проводка	
		Дебет	Кредит
1	Видано довгострокову позику працівнику підприємства з каси (з поточного рахунку)	183	301 (311)
2	Передані у фінансову оренду основні засоби, нематеріальні активи та інші необоротні матеріальні активи	181	746 (719, 712)
3	Надана фінансова допомога іншим підприємствам, строком погашення більше 12 місяців	183	31
4	Отриманий довгостроковий вексель в оплату за реалізовані основні засоби, продукцію, роботи, послуги	182	36, 37
5	Переведена у склад поточної довгострокова дебіторська заборгованість, коли до її погашення залишається менш ніж 12 місяців	377	18
6	Включена до складу поточної дебіторська заборгованість орендаря за об'єкт фінансової оренди за звітний рік	377	181
7	Погашена довгострокова дебіторська заборгованість достроково	311 (301)	377
8	Списана довгострокова безнадійна заборгованість дебіторів	977	18
9	Відображена сума претензій для погашення довгострокової дебіторської заборгованості при зверненні до суду	374	18
10	Погашено працівником довгострокову позику основними засобами за домовленістю сторін	10	183
11	Утримано із заробітної плати працівника неповернуту довгострокову позику	66	183
12	Погашено неповернуту частину безпроцентної позики за рахунок прибутку підприємства	443	183

Рахунок 38 застосовується для уточнення оцінки ДЗ відображення її за чистою реалізаційною вартістю.

Таблиця 2.11 – Відображення операцій з обліку безнадійної ДЗ та резерву сумнівних боргів

№ п/п	Зміст господарської операції	Бухгалтерська проводка	
		Дебет	Кредит
1	Нарахований резерв сумнівних боргів	944	38
2	Списана безнадійна дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги за рахунок резерву сумнівних боргів	38	36
3	У разі недостатності суми нарахованого резерву сумнівних боргів безнадійна сума заборгованості списана з активів на інші операційні витрати	944	36
4	Відображення дебіторської заборгованості за балансом	071	
5	Сума відшкодування раніше списаної дебіторської заборгованості включена до складу інших операційних доходів (при відновленні платоспроможності боржника)	36	716

6	Сума дебіторської заборгованості списується з забалансового обліку		071
7	Погашення заборгованості боржником	301, 311	36
8	У випадку, коли резерв створюється під борг конкретного дебітора з урахуванням його платоспроможності, і потім заборгованість фактично погашається, списується сума створеного резерву	38	719
9	Списання поточної дебіторської заборгованості, не пов'язаної з реалізацією товарів, робіт, послуг, і визнаної безнадійною	944	37

Для дослідження організації бухгалтерського ОБ ДЗ АрселорМіттал Кривий Ріг доцільно розглянути бухгалтерські проведення, сформовані з урахуванням специфіки діяльності підприємства та показників його фінансової звітності за 2023–2025 роки. Основні операції з обліку ДЗ наведено у табл. 2.12.

Табл. 2.12 – Бухгалтерський облік ДЗ на ПАТ АМКР

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума, тис. грн
1	Відвантажено металопродукцію покупцю на умовах відстрочення платежу	361	701	18 500 000
2	Нараховано ПДВ з реалізації продукції	701	641	3 700 000
3	Отримано оплату від покупців за реалізовану продукцію	311	361	15 240 000
4	Відображено дебіторську заборгованість за виданими авансами постачальникам сировини	371	311	5 652 260
5	Отримано сировину в рахунок раніше виданих авансів	201	371	4 980 000
6	Видано кошти підзвітній особі на господарські потреби	372	301	250
7	Затверджено авансовий звіт підзвітної особи	91	372	240
8	Визнано претензію до постачальника за неякісну продукцію	374	631	1 120
9	Отримано компенсацію за пред'явленою претензією	311	374	1 120
10	Нараховано резерв сумнівних боргів	944	38	2 850 000
11	Списано безнадійну дебіторську заборгованість	38	361	1 420 000
12	Відображено довгострокову дебіторську заборгованість за наданою позицією	183	311	120 000
13	Погашено частину довгострокової дебіторської заборгованості	311	183	35 000

ДЗ за товари, роботи та послуги відображається у рядках 1125 та 1130–1135 Балансу як різниця між її первісною вартістю та сумою резерву

сумнівних боргів. Інша поточна ДЗ показується у рядку 1155, а довгострокова ДЗ – у рядку 1040. Заборгованість за нарахованими доходами та внутрішніми розрахунками відображається у рядках 1140 і 1145 відповідно.

Створення РСБ відноситься до складу інших операційних витрат і відображається у рядку 2180 Звіту про фінансові результати. Зміни обсягу поточної ДЗ знаходять відображення у Звіті про рух грошових коштів підприємства.

Отже, було розглянуто бухгалтерський ОБ усіх основних видів дебіторської заборгованості.

2.3 Проблемні аспекти обліку та оподаткування дебіторської заборгованості та можливі шляхи її вирішення

В сучасних умовах господарювання ДЗ є однією з найважливіших складових оборотних активів підприємства та суттєво впливає на його фінансовий стан, ліквідність і платоспроможність. Особливо актуальними питання обліку та оподаткування ДЗ є для великих промислових підприємств, зокрема АрселорМіттал Кривий Ріг, діяльність яких пов'язана зі значними обсягами реалізації продукції, відстроченням платежів та високим рівнем фінансових ризиків.

Однією з основних проблем обліку ДЗ є зростання обсягів простроченої заборгованості. В умовах економічної нестабільності, інфляційних процесів, воєнного стану та порушення логістичних зв'язків багато контрагентів не мають можливості своєчасно виконувати свої фінансові зобов'язання. Це призводить до погіршення ліквідності підприємства та дефіциту оборотних коштів.

Важливою проблемою також є правильна оцінка ДЗ та формування РСБ. На практиці підприємства нерідко стикаються зі складністю визначення ймовірності погашення ДЗ окремими дебіторами. Недостатнє формування РСБ може призвести до завищення вартості активів у фінансовій звітності, тоді

як надмірне резервування негативно впливає на фінансові результати діяльності підприємства.

Суттєві труднощі виникають і в процесі оподаткування ДЗ. Зокрема, проблемним є порядок податкового обліку безнадійної ДЗ та резерву сумнівних боргів. Відмінності між вимогами бухгалтерського ОБ та податкового законодавства щодо визнання витрат створюють додаткові складнощі для підприємств та збільшують ризик виникнення податкових спорів.

Ще однією проблемою є недостатній рівень контролю за станом розрахунків із контрагентами. Несвоєчасне проведення інвентаризації ДЗ, відсутність постійного моніторингу строків її погашення та низький рівень оцінки платоспроможності покупців можуть призводити до накопичення прострочених боргів і зростання фінансових втрат підприємства.

Для вирішення зазначених проблем доцільно впроваджувати комплекс заходів щодо вдосконалення системи ОБ та контролю дебіторської заборгованості. Насамперед підприємствам необхідно посилити систему внутрішнього контролю за розрахунками з дебіторами, здійснювати постійний моніторинг строків погашення ДЗ та регулярно проводити аналіз платоспроможності контрагентів.

Для зниження ризику виникнення безнадійної ДЗ підприємствам доцільно застосовувати більш жорстку кредитну політику щодо покупців, використовувати попередню перевірку фінансового стану контрагентів, встановлювати кредитні ліміти та використовувати механізми страхування комерційних ризиків.

Крім того, важливим є вдосконалення методики формування РСБ відповідно до вимог МСФЗ та забезпечення узгодженості між бухгалтерським і податковим ОБ. Це сприятиме підвищенню достовірності фінансової звітності та зниженню податкових ризиків підприємства.

Доцільним напрямом удосконалення обліку ДЗ є впровадження системи рейтингової оцінки контрагентів. Такий підхід дозволить підприємству

класифікувати покупців за рівнем фінансової надійності та визначати індивідуальні умови співпраці залежно від рівня кредитного ризику.

Також ефективним заходом є застосування системи знижок за дострокову оплату продукції. Надання покупцям фінансових стимулів для швидкого погашення ДЗ сприятиме прискоренню оборотності ДЗ та покращенню ліквідності підприємства.

Одним із можливих шляхів зменшення ризику неповернення боргів є використання факторингових операцій. Передача права вимоги ДЗ факторинговим компаніям дозволяє підприємству швидше отримувати грошові кошти та знижувати ризик виникнення безнадійних боргів.

Важливим напрямом удосконалення є підвищення ефективності претензійно-позовної роботи. Своєчасне пред'явлення претензій, контроль за виконанням договірних умов та оперативне звернення до суду у випадку порушення платіжної дисципліни сприятимуть скороченню простроченої заборгованості.

Крім того, підприємствам доцільно регулярно проводити внутрішній аудит розрахунків із дебіторами. Це дозволить своєчасно виявляти помилки в ОБ, прострочені борги та ризикових контрагентів, а також підвищить достовірність фінансової інформації.

Перспективним напрямом також є використання електронного документообігу та цифрових платформ для обміну первинними документами з контрагентами. Це дозволить прискорити процес погодження документів, зменшити кількість помилок і забезпечити оперативний контроль за станом розрахунків.

Для підвищення ефективності управління ДЗ підприємствам доцільно розробляти прогнозні моделі грошових потоків та здійснювати планування надходження коштів від дебіторів. Це дозволить більш ефективно управляти ліквідністю та своєчасно виявляти можливі фінансові ризики.

Отже, ефективна організація обліку та оподаткування ДЗ має важливе значення для забезпечення фінансової стійкості підприємства. Впровадження

сучасних методів контролю, автоматизації облікових процесів та вдосконалення управління розрахунками з дебіторами сприятиме підвищенню ефективності діяльності підприємства, зменшенню фінансових ризиків та покращенню його платоспроможності.

З метою підвищення ефективності бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості на АрселорМіттал Кривий Ріг доцільно вдосконалити систему аналітичного обліку розрахунків із дебіторами шляхом відкриття додаткового аналітичного рахунку до рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками».

У ході дослідження встановлено, що на підприємстві існують значні обсяги дебіторської заборгованості, частина якої є простроченою. Водночас діюча система обліку не забезпечує достатньо оперативного контролю за строками виникнення та погашення заборгованості, що ускладнює процес управління дебіторською заборгованістю та підвищує ризик виникнення безнадійних боргів.

Для вирішення даної проблеми пропонується відкрити додатковий аналітичний рахунок:

- 361/1 «Поточна дебіторська заборгованість»;
- 361/2 «Прострочена дебіторська заборгованість»;
- 361/3 «Сумнівна дебіторська заборгованість».

Запропонована система дозволить більш детально групувати заборгованість залежно від строків її погашення та рівня ризику неповернення.

Таблиця 2.13 – Запропонована система аналітичного обліку дебіторської заборгованості

Аналітичний рахунок	Характеристика
361/1	Заборгованість, строк погашення якої ще не настав
361/2	Прострочена дебіторська заборгованість
361/3	Сумнівна заборгованість, щодо якої існує ризик непогашення

Використання таких аналітичних рахунків забезпечить:

- оперативний контроль за станом розрахунків із покупцями;
- своєчасне виявлення простроченої заборгованості;

- підвищення достовірності оцінки резерву сумнівних боргів;
- покращення аналітичності бухгалтерського обліку;
- спрощення процесу формування управлінської звітності.

Таблиця 2.14 – Приклад бухгалтерських проведеннь із використанням запропонованих аналітичних рахунків

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума, грн
1	Відвантажено металопродукцію покупцю з відстроченням платежу	361/1	701	2 450 000
2	Отримано оплату від покупця за реалізовану продукцію	311	361/1	1 800 000
3	Переведено заборгованість до складу простроченої після порушення строку оплати	361/2	361/1	650 000
4	Визнано заборгованість сумнівною	361/3	361/2	420 000
5	Нараховано резерв сумнівних боргів	944	38	420 000
6	Списано безнадійну дебіторську заборгованість за рахунок резерву	38	361/3	250 000
7	Отримано часткове погашення сумнівної заборгованості	311	361/3	170 000

Запропонована система аналітичних рахунків дозволить більш детально контролювати стан дебіторської заборгованості залежно від строків її погашення та рівня ризику неповернення. Крім того, це сприятиме підвищенню оперативності управлінських рішень, своєчасному формуванню резерву сумнівних боргів та покращенню внутрішнього контролю за розрахунками з дебіторами на ПАТ АрселорМіттал Кривий Ріг.

Крім того, для посилення контролю за ДЗ доцільно впровадити внутрішній документ «Звіт про стан дебіторської заборгованості», який формуватиметься бухгалтерією щомісячно.

Таблиця 2.15 – Запропонована форма внутрішнього звіту про стан дебіторської заборгованості

Контрагент	Сума заборгованості, грн	Строк виникнення	Кількість днів прострочення	Статус заборгованості
ТОВ «Метал-Трейд»	1 250 000	15.01.2025	12	Прострочена
ПП «Сталь-Груп»	840 000	03.02.2025	0	Поточна
ТОВ «Індустрія»	2 430 000	10.11.2024	95	Сумнівна

Запровадження такого документа дозволить керівництву підприємства оперативно отримувати інформацію про стан розрахунків із дебіторами, контролювати строки погашення заборгованості та своєчасно приймати управлінські рішення щодо проблемних боржників.

Таким чином, запропоновані заходи щодо вдосконалення бухгалтерського обліку ДЗ сприятимуть підвищенню аналітичності облікової інформації, покращенню внутрішнього контролю та зниженню ризику виникнення безнадійної дебіторської заборгованості на АрселорМіттал Кривий Ріг.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження було розглянуто теоретичні, методичні та практичні аспекти обліку й оподаткування ДЗ, визначено особливості її організації на підприємстві та обґрунтовано напрями вдосконалення системи управління розрахунками з дебіторами в сучасних умовах господарювання.

У ході дослідження встановлено, що ДЗ є важливою складовою оборотних активів підприємства, яка безпосередньо впливає на рівень ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості суб'єкта господарювання. Визначено, що ефективна організація обліку ДЗ забезпечує контроль за своєчасністю розрахунків із контрагентами, сприяє прискоренню оборотності коштів та мінімізації ризику виникнення безнадійних боргів.

У роботі досліджено економічну сутність ДЗ та узагальнено наукові підходи до її визначення. Встановлено, що ДЗ розглядається як сума заборгованості юридичних і фізичних осіб перед підприємством, яка виникає внаслідок здійснення господарських операцій. З'ясовано, що найбільш поширеними причинами виникнення ДЗ є реалізація продукції з відстроченням платежу, надання авансів, здійснення розрахунків із підзвітними особами та виникнення претензійних операцій.

У процесі дослідження було проаналізовано нормативно-правове забезпечення обліку та оподаткування ДЗ. Встановлено, що організація бухгалтерського обліку ДЗ в Україні здійснюється відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», НП(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість», Податкового кодексу України та Міжнародних стандартів фінансової звітності. Водночас визначено, що існують певні суперечності між вимогами бухгалтерського та податкового обліку, зокрема щодо порядку формування резерву сумнівних боргів та списання безнадійної заборгованості.

Практична частина дослідження була виконана на матеріалах АрселорМіттал Кривий Ріг. У результаті аналізу встановлено, що підприємство є одним із найбільших металургійних комбінатів України, діяльність якого характеризується значними обсягами реалізації продукції та великою кількістю розрахункових операцій із контрагентами. Дослідження фінансового стану підприємства за 2023–2025 роки показало, що діяльність товариства здійснюється в складних економічних умовах, пов'язаних із впливом воєнного стану, логістичними обмеженнями, зростанням виробничих витрат та нестабільністю зовнішнього середовища.

Проведений аналіз активів підприємства показав, що найбільшу частку в їх структурі займають необоротні активи, насамперед основні засоби, а також товарно-матеріальні запаси. Водночас спостерігається суттєве скорочення обсягів грошових коштів та їх еквівалентів, що свідчить про погіршення ліквідності підприємства. ДЗ упродовж досліджуваного періоду мала тенденцію до часткового скорочення, що може свідчити про посилення контролю за розрахунками з покупцями та замовниками.

Аналіз пасивів підприємства засвідчив погіршення фінансової стійкості товариства, зростання залежності від позикового капіталу та збільшення обсягів кредиторської заборгованості. Встановлено, що власний капітал підприємства у 2024–2025 роках набув від'ємного значення внаслідок накопичення значних збитків. Також було визначено суттєве зростання довгострокових і поточних зобов'язань, що свідчить про підвищення фінансового навантаження на підприємство.

У ході аналізу результатів діяльності підприємства встановлено, що у 2024–2025 роках спостерігалось поступове відновлення обсягів реалізації продукції та зростання чистого доходу. Проте підприємство продовжувало здійснювати збиткову діяльність через високий рівень собівартості продукції, значні витрати на енергоресурси, логістику та обслуговування виробничих процесів. Незважаючи на скорочення рівня збитковості у 2024 році, чистий

фінансовий результат підприємства протягом усього досліджуваного періоду залишався від'ємним.

У роботі було досліджено організацію бухгалтерського обліку ДЗ на підприємстві. Встановлено, що облік ведеться централізовано відповідно до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності та внутрішніх нормативних документів підприємства. Первинний облік ДЗ здійснюється на підставі договорів, рахунків-фактур, накладних, актів виконаних робіт, банківських виписок та інших первинних документів. Аналітичний облік ведеться за кожним контрагентом, договором та строком виникнення заборгованості, що забезпечує належний контроль за станом розрахунків.

У процесі дослідження було визначено основні проблемні аспекти обліку та оподаткування ДЗ. До основних проблем віднесено зростання ризику виникнення простроченої та безнадійної заборгованості, складність оцінки кредитоспроможності дебіторів, недосконалість системи внутрішнього контролю за розрахунками, а також суперечності між бухгалтерським і податковим обліком щодо порядку формування резерву сумнівних боргів. Встановлено, що наявність значних обсягів ДЗ негативно впливає на ліквідність підприємства, уповільнює оборотність оборотних активів та підвищує ризик фінансових втрат.

За результатами проведеного дослідження запропоновано напрями вдосконалення системи обліку та управління ДЗ на підприємстві. Зокрема, рекомендовано посилити систему внутрішнього контролю за розрахунками з дебіторами, здійснювати постійний моніторинг строків погашення заборгованості, удосконалити методику оцінки кредитоспроможності контрагентів та активізувати претензійно-позовну роботу.

У роботі обґрунтовано доцільність застосування системи рейтингування дебіторів залежно від рівня їх фінансової надійності. Запропоновано класифікувати контрагентів за рівнем кредитного ризику та встановлювати індивідуальні умови надання відстрочки платежу. Впровадження такого підходу дозволить мінімізувати ризик виникнення простроченої та сумнівної

ДЗ, покращити контроль за грошовими потоками та підвищити ефективність управління розрахунками з покупцями.

Для підвищення ефективності контролю за ДЗ рекомендовано використовувати систему вікового аналізу заборгованості, що дозволяє групувати борги залежно від строків їх виникнення та своєчасно виявляти проблемних дебіторів. Встановлено, що використання такого підходу сприятиме своєчасному формуванню резерву сумнівних боргів та зниженню ризику виникнення безнадійної заборгованості.

Особливу увагу в роботі приділено удосконаленню бухгалтерського обліку ДЗ шляхом запровадження додаткових аналітичних рахунків до рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками». Запропоновано відкриття аналітичних рахунків: 361/1 «Поточна дебіторська заборгованість», 361/2 «Прострочена дебіторська заборгованість» та 361/3 «Сумнівна дебіторська заборгованість». Використання такої системи дозволить більш детально групувати заборгованість залежно від строків її погашення та рівня ризику неповернення.

У роботі доведено, що впровадження запропонованої системи аналітичного обліку сприятиме підвищенню оперативності контролю за розрахунками з дебіторами, покращенню аналітичності бухгалтерської інформації та своєчасному виявленню простроченої й сумнівної заборгованості. Крім того, це забезпечить більш точне формування резерву сумнівних боргів та підвищить достовірність фінансової звітності підприємства.

Також запропоновано впровадити внутрішній документ «Звіт про стан дебіторської заборгованості», який дозволить систематизувати інформацію про контрагентів, строки виникнення боргів, рівень прострочення та статус заборгованості. Встановлено, що використання такого документа сприятиме покращенню внутрішнього контролю, оперативному прийняттю управлінських рішень та підвищенню ефективності управління дебіторською заборгованістю на підприємстві.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз дебіторської заборгованості, її вплив на фінансовий стан та ділову активність підприємства. 2025. URL: <https://zenodo.org/records/15006769> (дата звернення: 14.05.2026).
2. Бондар М. І. Теорія та практика бухгалтерського обліку : монографія. Київ : КНЕУ, 2019. 456 с.
3. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник. Житомир : Рута, 2019. 912 с.
4. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку : монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 522 с.
5. Давидов Г. М. Облік і аудит : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 392 с.
6. Державна служба статистики України : офіційний вебсайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 14.05.2026).
7. Довгань П. О. Облік та аудит дебіторської заборгованості підприємства. Вінниця, 2023. URL: <https://socrates.vsau.org/b04213/html/cards/getfile.php/14954.pdf> (дата звернення: 04.05.2026).
8. Жук В. М. Розвиток бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки : монографія. Київ : ННЦ ІАЕ, 2020. 648 с.
9. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення: 23.03.2026).
10. Катранжи Л. Л. Організація обліку дебіторської заборгованості в сучасних умовах. Науковий вісник Ужгородського університету. 2020. URL: https://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/34_2020ua/8.pdf (дата звернення: 30.04.2026).

11. Колісник О. П., Замота І. О. Теоретичні та практичні аспекти управління дебіторською заборгованістю. Modern Economics. 2019. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/theoretical-and-practical-aspects-of/> (дата звернення: 07.04.2026).
12. Костюнік О. В. Класифікація дебіторської заборгованості: проблемні аспекти та напрями вдосконалення. Агросвіт. 2014. URL: https://www.agrosvit.info/pdf/10_2014/16.pdf (дата звернення: 04.05.2026).
13. Кужельний М. В., Лінник В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. Київ : КНЕУ, 2019. 334 с.
14. Ленко І. В. Поняття дебіторської заборгованості та деякі аспекти її обліку. Підприємництво та торгівля. 2021. URL: <https://pte.ust.edu.ua/article/download/261011/259063/605021> (дата звернення: 14.04.2026).
15. Міжнародний стандарт фінансової звітності 9 «Фінансові інструменти». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_016 (дата звернення: 11.03.2026).
16. Міністерство фінансів України : офіційний вебсайт. URL: <https://mof.gov.ua> (дата звернення: 14.05.2026).
17. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення: 11.03.2026).
18. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» : наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 № 237. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99> (дата звернення: 11.03.2026).
19. Облік дебіторської заборгованості. Ефективна економіка. 2020. URL: https://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2020/4.pdf (дата звернення: 30.04.2026).

20. Облік та аналіз дебіторської заборгованості: проблеми та шляхи їх вирішення. Київський національний економічний університет. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/items/1b7209d6-37f4-45af-9baf-1de2a6364e07> (дата звернення: 04.05.2026).
21. Олійник С. О. Шляхи удосконалення обліку дебіторської заборгованості. Економічні науки. 2018. URL: <https://oaji.net/articles/2017/797-1532519637.pdf> (дата звернення: 13.04.2026).
22. Організаційно-методичні аспекти обліку дебіторської заборгованості: вітчизняний та зарубіжний досвід. Економіка та суспільство. 2023. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/2572/2490/> (дата звернення: 24.04.2026).
23. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 11.03.2026).
24. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 11.03.2026).
25. Про облік розрахунків між дебіторами і кредиторами : лист Державного казначейства України від 03.12.2001 № 07-04/1390-2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v4390201-01> (дата звернення: 24.05.2026).
26. Савченко А. М. Дебіторська заборгованість та її вплив на фінансову стабільність підприємства. Економіка та право. 2025. URL: <https://journals.dpu.kyiv.ua/index.php/economy/article/view/555> (дата звернення: 24.04.2026).
27. Сопко В. В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2020. 578 с.
28. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : підручник. Київ : Алерта, 2021. 928 с.

29. Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України.
URL: <https://federation.org.ua> (дата звернення: 24.05.2026).
30. Чепець О. Теоретико-методологічні основи визначення дебіторської заборгованості. Економіка та суспільство. 2024. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3863> (дата звернення: 14.04.2026).
31. Чорненька О. Б. Напрями вдосконалення обліку дебіторської заборгованості. Наукові записки Української академії друкарства. 2016. URL: <https://nz.uad.lviv.ua/static/media/2-53/32.pdf> (дата звернення: 07.04.2026).
32. IFRS Foundation. International Financial Reporting Standards.
URL: <https://www.ifrs.org> (дата звернення: 24.05.2026).

76

ДОДАТКИ
ДОДАТОК А

ЗАТВЕРДЖЕНО

Загальними зборами акціонерів
від 28.12.2023 року

СТАТУТ

ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
"АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ"

(нова редакція)

ідентифікаційний код 24432974

м. Кривий Ріг
2023 рік

1. Загальні положення

1.1. Відкрите акціонерне товариство «Криворізький гірничо-металургійний комбінат «Криворіжсталь» засновано відповідно до рішення Міністерства промислової політики України від 07.04.2004 №166 шляхом перетворення Криворізького державного гірничо-металургійного комбінату «Криворіжсталь» у відкрите акціонерне товариство відповідно до Указу Президента України від 15 червня 1993 року № 210/93 «Про корпоратизацію підприємств» та зареєстровано виконкомом Криворізької міської ради 08 квітня 2004р. за № 04052169ЮО090117.

Відповідно до рішення загальних зборів акціонерів від 12 січня 2006 року найменування відкритого акціонерного товариства «Криворізький гірничо-металургійний комбінат «Криворіжсталь» змінено на Відкрите акціонерне товариство «Міттал Стіл Кривий Ріг». ВАТ «Міттал Стіл Кривий Ріг» є повним юридичним правонаступником ВАТ «Криворіжсталь». Код ЄДРПОУ 24432974.

Відповідно до рішення загальних зборів акціонерів від 14 червня 2007 року найменування відкритого акціонерного товариства «Міттал Стіл Кривий Ріг» змінено на Відкрите акціонерне товариство «АрселорМіттал Кривий Ріг». ВАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» є повним юридичним правонаступником ВАТ «Міттал Стіл Кривий Ріг». Код ЄДРПОУ 24432974.

Відповідно до рішення загальних зборів акціонерів від 21 квітня 2011 року найменування відкритого акціонерного товариства «АрселорМіттал Кривий Ріг» змінено на Публічне акціонерне товариство «АрселорМіттал Кривий Ріг» (далі – Товариство). ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» є повним юридичним правонаступником ВАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг». Код ЄДРПОУ 24432974.

Нова редакція Статуту Товариства викладена згідно вимог Закону України «Про акціонерні товариства», Цивільного та Господарського кодексів України. З моменту реєстрації даної редакції Статуту ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» втрачає чинність редакція Статуту ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», затверджена загальними зборами акціонерів 26 квітня 2018 року, протокол №01/2018, код реєстраційної дії 250988680852.

1.2. Повне найменування Товариства українською мовою – ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ».

Скорочене найменування Товариства українською мовою – ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ».

Повне найменування Товариства англійською мовою – PUBLIC JOINT STOCK COMPANY "ARCELORMITTAL KRYVYI RIH"

Скорочене найменування Товариства англійською мовою – PJSC "ARCELORMITTAL KRYVYI RIH".

1.3. Тип Товариства – публічне акціонерне товариство.

2. Мета та предмет діяльності Товариства

2.1. Метою діяльності Товариства є одержання прибутку та досягнення економічних і соціальних результатів за рахунок здійснення виробничої та господарської діяльності.

2.2. Відповідно до зазначеної вище мети, предметом діяльності Товариства (основними напрямками його діяльності) є:

- 1) виробництво та реалізація металопродукції;
- 2) виробництво чавуну, сталі та феросплавів;
- 3) лиття чавуну;
- 4) лиття сталі;
- 5) оброблення та нанесення покриттів на метали;
- 6) загальні механічні операції;
- 7) розробка родовищ корисних копалин і видобуток рудної та нерудної сировини;
- 8) підземне та відкрите добування залізних руд;
- 9) збагачення залізних руд підземного та відкритого видобутку руди;
- 10) підземне добування залізистих кварцитів;
- 11) добування руд кольорових металів, в тому числі добування та збагачення алюмінієвої сировини та добування та збагачення руд інших кольорових, рідких та дорогоцінних металів;
- 12) добування вапняку, гіпсу та крейди;
- 13) добування глинистого сланцю;

- 14) розроблення гравійних та піщаних кар'єрів;
- 15) добування глини та каоліну;
- 16) добування декоративного та будівельного каменю;
- 17) добування піску та гравію;
- 18) добування мінеральної сировини для хімічної промисловості та виробництва добрив;
- 19) добування дорогоцінного та напівдорогоцінного каміння;
- 20) добування інших нерудних металів;
- 21) користування надрами:
 - залізні руди;
 - добування залістистих кварцитів з комплексним використанням сировини;
 - добування (експлуатація) залістистих кварцитів з комплексним використанням сировини;
- 22) розвідувальне буріння та свердління;
- 23) оброблення декоративного та будівельного каменю;
- 24) діяльність у сфері геології та геологорозвідування;
- 25) діяльність з оброблення рідких відходів;
- 26) діяльність в інших галузях добувної промисловості;
- 27) виробництво та реалізація залізорудного концентрату, агломерату, нерудних будівельних матеріалів;
- 28) виробництво коксу;
- 29) виробництво та реалізація коксохімічної продукції та іншої продукції коксохімічного виробництва;
- 30) виготовлення і реалізація хімічних речовин;
- 31) виробництво особливо небезпечних хімічних речовин;
- 32) виробництво промислових газів;
- 33) виробництво іншої основної неорганічної хімічної продукції;
- 34) виробництво іншої хімічної продукції для промислових цілей;
- 35) виробництво добрив та азотних сполук;
- 36) виробництво агрохімічної продукції;
- 37) розроблення, виробництво, виготовлення, зберігання, перевезення, придбання, реалізація (відпуск), ввезення на територію України, вивезення з території України, використання, знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів;
- 38) оброблення металевих відходів та брухту;
- 39) переробка металобрухту, в т.ч.:
 - збирання, заготівля, переробка, металургійна переробка, купівля і продаж металобрухту та відходів кольорових і чорних металів;
 - збирання, переробка твердих та рідких відходів виробництва, що містять дорогоцінні метали та їх брухт;
- 40) виробництво, реалізація та розподілення газоподібного палива;
- 41) реалізація енергоресурсів власного виробництва;
- 42) виробництво електроенергії;
- 43) розподілення та постачання електроенергії;
- 44) виробництво газу;
- 45) розподілення та постачання газу;
- 46) постачання пари та гарячої води;
- 47) збирання, очищення та розподілення води;
- 48) підготовка ділянок для гірничих та інших робіт;
- 49) надання послуг юридичним особам, а також громадянам, на підставі державних контрактів та замовлень або укладених договорів або в ініціативному порядку на умовах, визначених домовленістю сторін;
- 50) будівництво, реконструкція, а також поточний та капітальний ремонт основних фондів, промислових споруд, інженерних об'єктів, комунікацій, транспортних засобів та рухомого складу;
- 51) діяльність у сфері інжинірингу;
- 52) діяльність у сфері геодезії, гідрографії та гідрометеорології;
- 53) будівництво житла та інших об'єктів соціальної інфраструктури;
- 54) загальне будівництво будівель;
- 55) діяльність у сфері архітектури та будівництва;

- 56) будівництво будівель і споруд;
- 57) будівництво магістральних трубопроводів, ліній зв'язку та енергопостачання;
- 58) будівництво місцевих трубопроводів, ліній зв'язку та енергопостачання;
- 59) будівництво мостів, шляхових естакад, тунелів та метрополітену;
- 60) будівництво підприємств енергетики, добувної та обробної промисловості;
- 61) розбирання та знесення будівель; земляні роботи;
- 62) монтаж та встановлення збірних конструкцій;
- 63) виготовлення каркасних конструкцій і покрівель;
- 64) інші спеціалізовані будівельні роботи;
- 65) монтаж металевих конструкцій;
- 66) електромонтажні роботи;
- 67) монтаж систем опалення, вентиляції та кондиціонування повітря;
- 68) водопровідні, каналізаційні та протипожежні роботи;
- 69) газопровідні роботи;
- 70) виробництво дерев'яних будівельних конструкцій та столярних виробів;
- 71) виконання проектних та проектно-конструкторських робіт, будівельно-монтажних робіт, ремонтних, ремонтно-будівельних, оздоблювальних, пускових та пусконаладжувальних робіт;
- 72) виконання капітальних та поточних ремонтів виробок, обладнання, споруд;
- 73) виконання спеціальних гірничих робіт та будівельно-монтажних робіт, пов'язаних з підтриманням потужностей підприємства;
- 74) виробництво будівельних металевих конструкцій;
- 75) модернізація та реконструкція обладнання;
- 76) експлуатація об'єктів, машин, механізмів, установок;
- 77) ремонт /спеціалізований/ машин добувної промисловості та будівництва;
- 78) монтаж та встановлення машин для добувної промисловості та будівництва;
- 79) монтаж та встановлення решти машин спеціального призначення;
- 80) ремонт (спеціалізований) решти машин спеціального призначення;
- 81) ремонт (спеціалізований) та технічне обслуговування електророзподільної та контрольної апаратури;
- 82) ремонт (спеціалізований) та технічне обслуговування іншого електрообладнання;
- 83) проектування, монтаж, технічне обслуговування засобів протипожежного захисту та систем опалення, оцінка протипожежного стану об'єктів;
- 84) ремонт і технічне обслуговування двигунів та турбін;
- 85) ремонт і технічне обслуговування насосів, компресорів та гідравлічних систем;
- 86) монтаж насосів, компресорів та гідравлічних систем;
- 87) ремонт, технічне обслуговування та монтаж підіймально-транспортного устаткування;
- 88) монтаж інших машин та устаткування загального призначення;
- 89) ремонт і технічне обслуговування інших машин та устаткування загального призначення;
- 90) ремонт, технічне обслуговування та монтаж верстатів;
- 91) виробництво машин та устаткування для добувної промисловості й будівництва;
- 92) монтаж машин та устаткування для металургії;
- 93) ремонт і технічне обслуговування машин та устаткування для металургії;
- 94) ремонт і технічне обслуговування машин та устаткування для добувної промисловості й будівництва;
- 95) монтаж машин та устаткування для добувної промисловості й будівництва;
- 96) монтаж і встановлення електронно-обчислювальних машин та іншого устаткування для оброблення інформації;
- 97) ремонт та технічне обслуговування електродвигунів, генераторів і трансформаторів;
- 98) монтаж електродвигунів, генераторів і трансформаторів;
- 99) монтаж електророзподільної та контрольної апаратури;
- 100) ремонт та технічне обслуговування контрольно-вимірювальних приладів;
- 101) проектування та монтаж систем керування технологічними процесами;
- 102) ремонт і технічне обслуговування залізничного рухомого складу;
- 103) виконання робіт із землеустрою, рекультивації та землювання;
- 104) ремонт і технічне обслуговування офісної техніки;
- 105) ремонт і технічне обслуговування електронно-обчислювальної техніки;

- 106) надання послуг зв'язку, утримання та експлуатація відомчих АТС, будівництво та технічне обслуговування мереж місцевого телефонного зв'язку, будівництво та технічне обслуговування мереж зв'язку з рухомими об'єктами;
- 107) використання радіочастотного ресурсу України;
- 108) виробництво товарів широкого споживання та продуктів харчування;
- 109) виробництво та переробка сільськогосподарської продукції;
- 110) вирощування зернових та технічних культур;
- 111) овочівництво; декоративне садівництво та вирощування продукції розсадників;
- 112) змішане сільське господарство;
- 113) розведення великої рогатої худоби;
- 114) розведення свиней;
- 115) рибальство, рибництво та пов'язані з ними послуги;
- 116) розведення інших тварин;
- 117) виробництво фруктових та овочевих соків;
- 118) перероблення та консервування овочів та фруктів;
- 119) виробництво нерафінованих олій та жирів;
- 120) виробництво рафінованих олій та жирів;
- 121) перероблення молока та виробництво сиру;
- 122) виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості;
- 123) виробництво готових кормів для тварин, що утримуються на фермах;
- 124) надання послуг у тваринництві;
- 125) виробництво м'яса;
- 126) виробництво м'ясних продуктів;
- 127) проведення дезінфекційних, дезінсекційних, дератизаційних робіт (на об'єктах ветеринарного контролю);
- 128) ветеринарна практика;
- 129) виробництво, зберігання і реалізація племінних (генетичних) ресурсів, проведення генетичної експертизи походження та аномалій тварин;
- 130) діяльність готелів;
- 131) надання інших місць для тимчасового проживання;
- 132) діяльність ресторанів;
- 133) діяльність їдалень;
- 134) медична практика;
- 135) діяльність лікарняних закладів;
- 136) діяльність санаторно-курортних закладів;
- 137) діяльність, пов'язана з оздоровленням персоналу та членів сім'ї в пансіонатах, санаторіях, турбазах, та інше;
- 138) інша діяльність у сфері охорони здоров'я людини;
- 139) здійснення внутрішніх і міжнародних перевезень пасажирів і вантажів залізничним та автомобільним транспортом, агентування і фрахтування морського торговельного флоту та використання інших видів транспорту;
- 140) надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом загального користування (крім надання послуг з перевезення пасажирів та їх багажу на таксі);
- 141) надання транспортно-експедиційних послуг під час перевезень зовнішньоторговельних і транзитних вантажів;
- 142) діяльність вантажного залізничного транспорту;
- 143) діяльність нерегулярного пасажирського транспорту;
- 144) діяльність автомобільного вантажного транспорту;
- 145) організація перевезення вантажів;
- 146) здійснення зовнішньоекономічної діяльності, декларування та надання послуг з декларування вантажів;
- 147) друкування газет;
- 148) оптова торгівля рудами заліза і кольорових металів;
- 149) оптова торгівля напівфабрикатами з чорних і кольорових металів, не віднесених до інших підкласів;

придбання, продажу, ліцензування або передачі права власності на знаки для товарів і послуг, а також будь-які інші об'єкти права інтелектуальної власності в Україні та за кордоном

3.14. Товариство має власний веб-сайт, на якому розміщується інформація, що підлягає оприлюдненню відповідно до законодавства.

4. Засновник та акціонери Товариства

4.1. Засновником Товариства є держава в особі Міністерства промислової політики України.

Акціонерами Товариства можуть бути державні органи приватизації, а також фізичні та юридичні особи, які набули право власності на акції Товариства у процесі приватизації, у процесі емісії та у результаті придбання на регульованому ринку (надалі – «**Акціонери**»).

На дату затвердження цього Статуту, значний контрольний пакет акцій Товариства належить ArcelorMittal Duisburg Beteiligungsgesellschaft mbH (АрселорМіттал Дуїзбург Бетайлігунгсгезельшафт мбХ), яка є повним юридичним правонаступником компанії ArcelorMittal Duisburg GmbH (АрселорМіттал Дуїзбург ГмбХ), попередня назва - Mittal Steel Germany GmbH (Міттал Стіл Німеччина ГмбХ), юридична особа, що створена та здійснює свою діяльність за законодавством Німеччини, реєстраційний номер HRB 7562 і з місцезнаходженням за адресою: Vohwinkelstraße 107, 47137 Duisburg, Germany (Фовінкельштрає 107, 47137, Дуїзбург, Німеччина).

4.2. Кожною простою акцією Товариства її власнику - акціонеру надається однакова сукупність прав, включаючи права на:

1) участь в управлінні Товариством;

2) отримання дивідендів;

3) отримання інформації про господарську діяльність Товариства;

4) отримання у разі ліквідації Товариства частини його майна або вартості частини майна Товариства;

5) переважне право на придбання акцій додаткової емісії Товариством простих акцій (крім випадку прийняття Загальними зборами рішення про невикористання такого права) у порядку, встановленому законодавством;

6) призначення свого представника для участі та голосуванні у загальних зборах акціонерів Товариства безстроково або на певний строк відповідно до законодавства

7) вимагати здійснення обов'язкового викупу Товариством належних йому голосуючих акцій Товариства у випадках, передбачених чинним законодавством.

Акціонери – власники простих акцій Товариства можуть мати й інші права, передбачені цим Статутом та законодавством.

4.3. Обов'язки акціонерів встановлюються виключно законом.

4.4. Акціонери не відповідають за зобов'язаннями Товариства і несуть ризик збитків, пов'язаних з діяльністю Товариства, лише в межах номінальної вартості належних їм акцій. У разі вчинення протиправних дій Товариством або іншими акціонерами до акціонерів не можуть застосовуватися будь-які санкції, що обмежують їхні права.

5. Статутний капітал Товариства

5.1. Статутний капітал Товариства становить **3 859 533 000** (три мільярди вісімсот п'ятдесят дев'ять мільйонів п'ятсот тридцять три тисячі) грн.

5.2. Статутний капітал Товариства поділений на 3 859 533 000 (три мільярди вісімсот п'ятдесят дев'ять мільйонів п'ятсот тридцять три тисячі) простих іменних акцій номінальною вартістю 1 (одна) грн. кожна. Усі акції Товариства є іменними та існують виключно в електронній формі.

5.3. Товариство може змінювати (збільшувати або зменшувати) розмір статутного капіталу за рішенням загальних зборів Акціонерів та в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

5.4. Товариство має право здійснити консолідацію або дроблення всіх розміщених ним акцій в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

6. Акції Товариства

6.1. Акціонери Товариства мають право розпоряджатися акціями Товариства, в тому числі продавати чи іншим чином відчужувати їх на користь інших юридичних та фізичних осіб, якщо інше не встановлено чинним законодавством України.

6.2. Перехід та реалізація права власності на акції здійснюється відповідно до законодавства України. Під час розміщення акцій Товариства право власності на них виникає у набувача в порядку та строки, що встановлені законодавством про депозитарну систему України. Укладання договорів купівлі-продажу акцій Товариства здійснюється у встановленому законодавством порядку.

7. Порядок розподілу прибутків та покриття витрат

7.1. Розподіл прибутку або затвердження порядку покриття збитків Товариства здійснюється за рішенням Загальних зборів акціонерів Товариства.

7.2. Резервний капітал Товариства формується в розмірі 15 відсотків статутного капіталу Товариства.

Резервний капітал формується шляхом щорічних відрахувань від чистого прибутку Товариства або за рахунок нерозподіленого прибутку до отримання необхідної суми. При повному чи частковому використанні коштів резервного капіталу він повинен бути сформований знову або поповнений шляхом наступних щорічних відрахувань з прибутку Товариства до досягнення ним розміру, визначеного цим Статутом.

Товариство може формувати та використовувати резервний капітал для цілей, визначених Загальними зборами акціонерів.

7.3. Виплата дивідендів за простими акціями здійснюється з чистого прибутку Товариства за звітний рік та/або нерозподіленого прибутку, та/або резервного капіталу на підставі рішення Загальних зборів протягом шести місяців з дня прийняття Загальними зборами рішення про виплату дивідендів.

7.4. Для кожної виплати дивідендів Наглядова рада Товариства визначає дату складання переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів, та порядок їх виплати. Дата складання переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів, визначається рішенням Наглядової ради, але не раніше ніж через 10 робочих днів після дня прийняття такого рішення. Перелік осіб, які мають право на отримання дивідендів, складається у порядку, встановленому законодавством про депозитарну систему України. У разі відчуження акціонером належних йому акцій після дати складання переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів, але до дати виплати дивідендів, право на отримання дивідендів залишається в особи, зазначеної у такому переліку.

Товариство в порядку, встановленому Наглядовою радою, повідомляє осіб, які мають право на отримання дивідендів, про дату, розмір, порядок та строк їх виплати. Протягом 10 днів з дня прийняття рішення про виплату дивідендів Товариство (його виконавчий орган) повідомляє про дату, розмір, порядок та строк виплати дивідендів оператора організованого ринку капіталу (операторів організованих ринків капіталу), на якому (яких) акції Товариства допущені до торгів.

7.5. Товариство не має права приймати рішення про виплату дивідендів та здійснювати виплату дивідендів за простими акціями, якщо:

- звіт про результати емісії акцій не зареєстровано у встановленому законодавством порядку;
- власний капітал Товариства є меншим або у результаті такої виплати стане меншим за суму розмірів його статутного капіталу та резервного капіталу.
- майна Товариства недостатньо для задоволення вимог кредиторів за зобов'язаннями, строк виконання яких настав, або за результатами прийняття такого рішення стане недостатньо для задоволення таких вимог.

Товариство не має права здійснювати виплату дивідендів за простими акціями, якщо Товариство має зобов'язання щодо викупу акцій відповідно до законодавства та цього Статуту.

8. Органи управління Товариством

8.1. Управління Товариством здійснюють:

- Вищий орган Товариства - Загальні збори Акціонерів Товариства;
- Наглядова рада;
- Виконавчий орган Товариства - Генеральний директор Товариства.

8.2. Загальні збори.

8.2.1. Вищим органом Товариства є Загальні збори Акціонерів Товариства (надалі – «**Загальні збори**»).

8.2.2. Загальні збори можуть вирішувати будь-які питання діяльності Товариства, крім тих, що віднесені до компетенції Наглядової ради Товариства законом або Статутом.

8.2.3. До виключної компетенції Загальних зборів належать:

- 1) визначення основних напрямів діяльності Товариства;
- 2) прийняття рішення про внесення змін до Статуту Товариства;
- 3) прийняття рішення про анулювання викуплених або в інший спосіб набутих акцій Товариства;
- 4) прийняття рішення про зміну типу Товариства;
- 5) прийняття рішення про зміну структури управління Товариства;
- 6) прийняття рішення про емісію акцій;
- 7) прийняття рішення про невикористання акціонерами переважного права на придбання акцій додаткової емісії;
- 8) прийняття рішення про емісію цінних паперів, які можуть бути конвертовані в акції, а також про емісію цінних паперів на суму, що перевищує 25 відсотків вартості активів Товариства;
- 9) прийняття рішення про збільшення розміру статутного капіталу Товариства;
- 10) прийняття рішення про зменшення розміру статутного капіталу Товариства;
- 11) прийняття рішення про дроблення або консолідацію акцій;
- 12) затвердження положень про Загальні збори та Наглядову раду, а також внесення змін до них;
- 13) затвердження положення про винагороду членів Наглядової ради та Генерального директора, вимоги до якого встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;
- 14) затвердження звіту про винагороду членів Наглядової ради та Генерального директора, вимоги до якого встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;
- 15) затвердження результатів фінансово-господарської діяльності за відповідний рік та розподіл прибутку Товариства або затвердження порядку покриття збитків Товариства;
- 16) прийняття рішення про викуп Товариством розміщених ним акцій, крім випадків обов'язкового викупу, акцій, передбачених законодавством;
- 17) прийняття рішення про виплату дивідендів, затвердження розміру річних дивідендів та способу їх виплати;
- 18) прийняття рішення про вчинення Товариством значного правочину, якщо ринкова вартість предмета такого правочину перевищує 25 відсотків вартості активів за даними останньої річної фінансової звітності Товариства;
- 19) прийняття рішень з питань порядку проведення Загальних зборів, затвердження регламенту Загальних зборів;
- 20) обрання членів лічильної комісії;
- 21) обрання членів Наглядової ради Товариства;
- 22) затвердження умов цивільно-правових договорів, трудових договорів (контрактів), що укладаються з членами Наглядової ради, встановлення розміру їх винагороди, обрання особи, уповноваженої на підписання договорів (контрактів) з членами Наглядової ради;
- 23) прийняття рішення про припинення повноважень членів Наглядової ради (крім випадків, встановлених законодавством та цим Статутом);
- 24) розгляд звіту Наглядової ради, прийняття рішення за результатами розгляду такого звіту;
- 25) розгляд звіту Генерального директора та прийняття рішення за результатами такого звіту;
- 26) розгляд висновків аудиторського звіту суб'єкта аудиторської діяльності та затвердження заходів за результатами розгляду такого звіту;
- 27) призначення суб'єкта аудиторської діяльності для надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності;
- 28) прийняття рішення про виділ та припинення (злиття, приєднання, поділ, або перетворення) Товариства, а також про затвердження умов договору про злиття (приєднання) або плану поділу (виділу, перетворення), передавального акта (у разі злиття, приєднання та перетворення, крім випадків, передбачених чинним законодавством) або розподільного балансу (у разі поділу та виділу),

- 4) забезпечення підготовки, скликання та проведення Загальних зборів, виконання функцій секретаря Загальних зборів та складання протоколу Загальних зборів;
- 5) підготовка та проведення засідань Наглядової ради, комітетів Наглядової ради, виконання функцій секретаря Наглядової ради, складання протоколів засідань Наглядової ради;
- 6) участь у підготовці чи підготовка проектів роз'яснень для акціонерів або інвесторів щодо реалізації їхніх прав, надання відповідей на запити акціонерів або інвесторів;
- 7) підготовка витягів з протоколів засідань органів управління Товариства та їх засвідчення;
- 8) взаємодія з державними контролюючими органами при здійсненні ними перевірок діяльності Товариства з питань корпоративного управління;
- 9) розгляд та надання відповідей на звернення Акціонерів.

8.5. Генеральний директор.

8.5.1. Одноосібним Виконавчим органом Товариства, який здійснює управління поточною діяльністю Товариства, є Генеральний директор. Генеральний директор одноосібно, на свій розсуд та під власну відповідальність ухвалює всі рішення щодо питань, які складають його компетенцію, є підзвітним Загальним зборам і Наглядовій раді, організовує виконання їх рішень.

8.5.2. До компетенції Генерального директора належить вирішення всіх питань, пов'язаних з керівництвом поточною діяльністю Товариства, крім питань, що згідно з чинним законодавством та цим Статутом належать до виключної компетенції Загальних зборів та Наглядової ради.

8.5.3. Обрання Генерального директора здійснює Наглядова рада у порядку, передбаченому чинним законодавством, цим Статутом та відповідними Положеннями Товариства. Строк повноважень Генерального директора починається з моменту його обрання Наглядовою радою, а саме оголошення результатів голосування на засіданні Наглядової ради (або з іншого моменту, встановленого Наглядовою радою). Повноваження Генерального директора можуть бути припинені відповідно до рішення Наглядової ради у будь-який час та з будь-яких підстав з одночасним прийняттям рішення про призначення Генерального директора або особи, яка тимчасово здійснюватиме його повноваження.

Повноваження Генерального директора припиняються достроково без ухвалення органами Товариства будь-яких рішень у разі настання певних подій, а саме:

- 1) за власним бажанням Генерального директора за умови письмового повідомлення про це Наглядової ради за два тижні;
- 2) у разі неможливості виконання обов'язків Генерального директора за станом здоров'я;
- 3) у разі набрання законної сили вироком чи рішенням суду, яким Генерального директора засуджено до покарання, що виключає можливість виконання обов'язків Генерального директора (позбавлення волі, судова заборона обіймати певні посади);
- 4) у разі смерті, визнання його недієздатним, обмежено дієздатним, безвісно відсутнім, померлим.
- 5) порушення обмежень, встановлених чинним законодавством для посадових осіб органів акціонерного товариства;

8.5.4. З Генеральним директором укладається договір або контракт, яким визначаються умови здійснення ним власних обов'язків, розмір та порядок виплати винагороди, гарантії та компенсації тощо. Договір або контракт обов'язково повинен містити умову, відповідно до якої строк дії такого договору або контракту закінчується у разі припинення повноважень Генерального директора в порядку, передбаченому чинним законодавством та цим Статутом. Від імені Товариства договір або контракт підписує Голова Наглядової ради чи особа, уповноважена на таке підписання Наглядовою радою.

8.5.5. Виконуючи власні повноваження, Генеральний директор має право:

- 1) керувати поточними справами Товариства;
- 2) скликати наради за участі визначених ним працівників Товариства, визначати їх порядок денний та головувати на них;
- 3) розподіляти обов'язки між працівниками Товариства;
- 4) в межах власної компетенції видавати накази та розпорядження, обов'язкові для виконання всіма працівниками Товариства;
- 5) від імені Товариства укладати та підписувати колективний договір з трудовим колективом або його уповноваженим органом, зміни і доповнення до нього та організувати його виконання;

6) без довіреності представляти інтереси Товариства та вчиняти від імені Товариства будь-які правочини та юридичні дії в межах власної компетенції, що стосуються фінансово-господарської діяльності Товариства;

7) видавати довіреності на здійснення повноважень, що складають компетенцію Генерального директора, визначену чинним законодавством та цим Статутом;

8) розпоряджатися коштами Товариства в межах, визначених цим Статутом, рішеннями Загальних зборів та Наглядової ради;

9) відкривати рахунки в банках;

10) підписувати договори та інші договірні документи від імені Товариства, рішення про укладання (видачу) яких прийнято уповноваженим органом Товариства в межах його компетенції відповідно до положень цього Статуту;

11) наймати та звільняти працівників Товариства, вживати заходи заохочення та накладання стягнення відповідно до чинного законодавства України, цього Статуту та внутрішніх положень Товариства;

12) затверджувати штатний розпис Товариства;

13) вирішувати питання про створення, реорганізацію та/або ліквідацію структурних та/або відокремлених підрозділів Товариства;

14) контролювати додержання вимог законодавства працівниками Товариства;

15) списувати з балансу Товариства основні засоби та інші необоротні активи, які належать Товариству та непридатні для подальшого використання, морально застарілі, фізично зношені, пошкоджені внаслідок аварії чи стихійного лиха, зниклі внаслідок крадіжок або виявлені у результаті інвентаризації як нестача, відповідно до законодавства;

16) приймати рішення про зміни, що вносяться до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань;

17) здійснювати інші функції, які необхідні для забезпечення роботи Товариства, згідно з чинним законодавством та внутрішніми положеннями Товариства.

8.5.6. У разі неможливості виконання повноважень через відрадження, відпустку, тимчасову непрацездатність Генеральний директор Товариства видає наказ, у якому призначає особу (осіб), якій (яким) він тимчасово передає власні повноваження, та, у разі розподілу повноважень або передачі не всіх повноважень, обсяг повноважень, що передаються. У разі його смерті, тяжкої хвороби, позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, ув'язнення та в інших випадках, коли Генеральний директор Товариства не може самостійно виконувати свої повноваження та не має можливості призначити виконуючого обов'язки, особа (особи), яка (які) тимчасово здійснюватиме (здійснюватимуть) повноваження Генерального директора Товариства, обирається (обираються) Наглядовою радою.

8.5.7. Генеральний директор Товариства зобов'язаний не розголошувати комерційну таємницю, конфіденційну та іншу інформацію про діяльність Товариства, у тому числі інформацію, пов'язану з державною таємницею.

9. Посадові особи органів Товариства.

Значні правочини. Правочини, щодо вчинення якого є заінтересованість.

9.1. Посадовими особами органів Товариства є фізичні особи – Голова та члени Наглядової ради, Генеральний директор та Корпоративний секретар (надалі – «**Посадові особи Товариства**»).

9.2. Посадовими особами Товариства не можуть бути:

1) народні депутати України, члени Кабінету Міністрів України, керівники центральних та місцевих органів виконавчої влади, інших державних органів, посадові особи місцевого самоврядування, військовослужбовці, нотаріуси, посадові особи органів прокуратури, суду, Служби безпеки України, Національної поліції України, державні службовці;

2) особи, яким суд заборонив займатися певним видом діяльності, якщо Товариство проводить такий вид діяльності;

3) особи, які мають непогашену судимість за злочини проти власності, службові чи господарські злочини.

9.3. Посадовим особам Товариства виплачується винагорода лише на умовах, передбачених цивільно-правовими або трудовими договорами (контрактами), укладеними з ними.

9.14. Рішення про надання згоди на вчинення правочину із заінтересованістю виносяться на розгляд Загальних зборів, якщо:

- всі члени Наглядової ради є особами, заінтересованими у вчиненні такого правочину;
- ринкова вартість предмета правочину, перевищує 10 відсотків вартості активів, за даними останньої річної фінансової звітності Товариства;
- Наглядова рада прийняла рішення про відхилення правочину із заінтересованістю або не прийняла жодного рішення протягом 30 днів з дня отримання необхідної інформації.

У голосуванні щодо вчинення правочину із заінтересованістю (значного правочину з заінтересованістю) Акціонери, заінтересовані у вчиненні правочину, не мають права голосу, а рішення з цього питання приймається більшістю голосів незайнтересованих Акціонерів, які зареєструвалися для участі в Загальних зборах та яким належать голосуючі з цього питання акції.

9.15. Правочин, вчинений Товариством, є значним, якщо ринкова вартість предмета такого правочину, становить 10 і більше відсотків вартості активів Товариства, за даними останньої річної фінансової звітності.

9.16. Рішення про вчинення значного правочину приймається Наглядовою радою. У разі неприйняття Наглядовою радою рішення про вчинення значного правочину питання про вчинення такого правочину може бути винесено на розгляд Загальних зборів.

10. Трудовий колектив Товариства

10.1. Управління Товариством здійснюється відповідно до його Статуту на основі поєднання прав власника щодо господарського використання свого майна і участі в управлінні трудового колективу.

10.2. Трудовий колектив Товариства становлять усі громадяни, які своєю працею беруть участь у його діяльності на основі трудового договору (контракту, угоди) або інших форм, що регулюють трудові відносини працівника з Товариством.

Повноваження трудового колективу щодо його участі в управлінні Товариством встановлюються цим Статутом та колективним договором відповідно до вимог Господарського кодексу України та інших законодавчих актів.

10.3. Органи управління Товариства зобов'язані забезпечити для всіх працівників Товариства належні і безпечні умови праці. Товариство несе відповідальність в установленому законом порядку за шкоду, завдану здоров'ю та працездатності його працівників.

10.4. Повноваження трудового колективу Товариства реалізуються загальними зборами (конференцією) трудового колективу або через уповноважені ним органи.

10.5. Рішення з соціально-економічних питань, що стосуються діяльності Товариства, виробляються і приймаються його органами управління за участі трудового колективу або уповноваженого ним органу.

10.6. Питання щодо поліпшення умов праці, життя і здоров'я, гарантії обов'язкового медичного страхування працівників Товариства та їх сімей, а також інші питання соціального розвитку вирішуються трудовим колективом за участі власника або уповноваженого ним органу відповідно до законодавства та колективного договору.

10.7. Пенсіонери та інваліди, які працювали до виходу на пенсію на Товаристві, користуються нарівні з його працівниками наявними можливостями медичного обслуговування, забезпечення житлом, путівками в оздоровчі та профілактичні заклади, іншими соціальними послугами і пільгами, що передбачені колективним договором.

10.8. Захист інтересів трудового колективу Товариства здійснюється органом, який має право представляти інтереси трудового колективу (рада трудового колективу, рада підприємства, профспілковий комітет та ін.).

11. Облік та звітність

11.1. Товариство здійснює оперативний та бухгалтерський облік результатів своєї діяльності, а також веде статистичну звітність та подає її у встановленому порядку та обсязі органам державної статистики.

11.2. Фінансовий рік починається з дати реєстрації Товариства і завершується 31 грудня цього ж року, наступні фінансові роки визначаються відповідно до календарних.

11.3. Перевірка фінансово-господарської діяльності Товариства за результатами фінансового року здійснюється суб'єктом аудиторської діяльності.

12. Порядок внесення змін до Статуту Товариства

12.1. Рішення про внесення змін до Статуту приймається Загальними зборами.

12.2. Зміни до Статуту набирають чинності для третіх осіб з дня їх державної реєстрації.

13. Припинення Товариства та виділ

13.1. Товариство припиняється в результаті передання всього свого майна, прав та обов'язків іншим підприємницьким товариствам – правонаступникам (шляхом злиття, приєднання, поділу, перетворення) або в результаті ліквідації. Порядок та підстави припинення (в тому числі ліквідації) та виділу Товариства визначаються чинним законодавством України.

13.2. Товариство є таким, що припинилося, з дати внесення до Єдиного державного реєстру запису про проведення державної реєстрації припинення Товариства.

За дорученням загальних зборів акціонерів від 28 грудня 2023 року, цей статут підписаний головою та секретарем загальних зборів акціонерів Товариства.

Підпис: _____

Головуючий на загальних зборах
Товстоган Олександр Володимирович

Підпис: _____

Секретар загальних зборів
Бізяєва Олена Анатоліївна

Місто

ДОДАТОК Б

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

[210000] ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН
НА 31 ГРУДНЯ 2025 РОКУ

(у тисячах українських гривень)

АКТИВИ	31 грудня 2025 року	31 грудня 2024 року
1	2	3
Непоточні активи		
Основні засоби включно з активами з права користування	30,190,884	27,125,411
Інвестиційна нерухомість	712	653
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	126,512	136,575
Загальна сума непоточних активів	30,318,108	27,262,639
Поточні активи		
Поточні запаси	14,636,032	14,687,451
Торговельна та інша поточна дебіторська заборгованість	8,284,843	8,733,884
Інші поточні нефінансові активи	289,329	553,290
Грошові кошти та їх еквіваленти	439,537	488,391
Загальна сума поточних активів	23,649,741	24,463,016
Загальна сума активів	53,967,849	51,725,655

ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	31 грудня 2025 року	31 грудня 2024 року
1	2	3
Власний капітал		
Статутний капітал	3,859,533	3,859,533
Нерозподілений прибуток	(32,840,343)	(23,943,546)
Інші резерви	26,709,179	27,480,449
Загальна сума власного капіталу	(2,271,631)	7,396,436
Непоточні зобов'язання		
Непоточне забезпечення на винагороди працівникам	2,325,235	1,680,612
Інше непоточне забезпечення	2,260,567	2,195,194
Довгострокові банківські кредити	5,071,135	3,352,891
Інші непоточні фінансові зобов'язання	193,172	169,080
Загальна сума непоточних зобов'язань	9,850,109	7,397,777
Поточні зобов'язання		
Інші поточні забезпечення	2,349	2,400
Торговельна та інша поточна кредиторська заборгованість	41,663,755	30,599,051
Поточні податкові зобов'язання, поточні	13	10
Інші поточні фінансові зобов'язання	4,616,384	6,063,258
Інші поточні нефінансові зобов'язання	106,870	266,723
Загальна сума поточних зобов'язань	46,389,371	36,931,442
Загальна сума зобов'язань	56,239,480	44,329,219
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань	53,967,849	51,725,655

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

[310000] [420000] ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2025 РОКУ
(у тисячах українських гривень, за виключенням даних на акцію)

Стаття 1	2025 рік 2	2024 рік 3
Дохід від звичайної діяльності	70,634,443	64,591,407
Собівартість реалізації	(75,361,466)	(69,042,126)
Валовий прибуток	(4,727,023)	(4,450,719)
Інші доходи	494,499	375,811
Витрати на збут	(44,127)	(35,567)
Адміністративні витрати	(2,597,859)	(2,278,484)
Інша витрата	(888,099)	(690,180)
Прибуток (збиток) від операційної діяльності	(7,762,609)	(7,079,139)
Фінансові доходи	18,469	64,246
Фінансові витрати	(1,152,644)	(1,818,110)
Прибуток (збиток) до оподаткування	(8,896,784)	(8,833,003)
Податкові доходи (витрати)	(13)	(15,960)
Прибуток (збиток) від діяльності, що триває	(8,896,797)	(8,848,963)
Прибуток (збиток)	(8,896,797)	(8,848,963)

(в українських гривнях)

Стаття 1	2025 рік 2	2024 рік 3
Базовий прибуток (збиток) на акцію від діяльності, що триває	(2.31)	(2.29)
Загальна сума базового прибутку (збитку) на акцію	(2.31)	(2.29)
Розбавлений прибуток (збиток) на акцію від діяльності, що триває	(2.31)	(2.29)
Загальна сума розбавленого прибутку (збитку) на акцію	(2.31)	(2.29)

Стаття 1	2025 рік 2	2024 рік 3
Прибуток (збиток)	(8,896,797)	(8,848,963)
Інший сукупний дохід, до оподаткування, прибутки (збитки) від переоцінки програм з визначеною виплатою	(771,270)	228,605
Загальна сума іншого сукупного доходу, який не буде перекласифіковано у прибуток або збиток, до оподаткування	(771,270)	228,605
Загальна сума іншого сукупного доходу, до оподаткування	(771,270)	228,605
Сумарний податок на прибуток, що відноситься до компонентів іншого сукупного доходу, який не буде перекласифіковано у прибуток або збиток	-	-
Загальна сума іншого сукупного доходу	(771,270)	228,605
Загальна сума сукупного доходу	(9,668,067)	(8,620,358)

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

**[510000] ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2025 РОКУ
(у тисячах українських гривень)**

Стаття 1	За 2025 рік 2	За 2024 рік 3
Грошові потоки від (для) операційної діяльності		
Надходження від продажу товарів та надання послуг	83,452,410	79,938,752
Інші надходження грошових коштів від операційної діяльності	9,252,933	7,754,968
Виплати постачальникам за товари та послуги	(76,914,641)	(74,335,760)
Виплати працівникам та виплати від їх імені	(4,800,398)	(4,433,757)
Інші виплати грошових коштів за операційною діяльністю	(2,919,242)	(1,932,533)
Проценти сплачені	(482,585)	(532,721)
Проценти отримані	18,469	16,640
Повернення податків на прибуток (сплата)	(10)	(105,231)
Чисті грошові потоки від операційної діяльності (використані в операційній діяльності)	7,606,936	6,370,358
Грошові потоки від (для) інвестиційної діяльності		
Надходження від продажу основних засобів	2,355	12,714
Придбання основних засобів	(5,788,271)	(4,142,161)
Чисті грошові потоки від інвестиційної діяльності (використані в інвестиційній діяльності)	(5,785,916)	(4,129,447)
Грошові потоки від (для) фінансової діяльності		
Надходження від запозичень	-	793,238
Погашення запозичень	-	(739,907)
Виплати за орендними зобов'язаннями	(1,859,942)	(2,317,061)
Чисті грошові потоки від фінансової діяльності (використані у фінансовій діяльності)	(1,859,942)	(2,263,730)
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів до впливу змін валютного курсу	(38,922)	(22,819)
Вплив змін валютного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти	(9,932)	(12,728)
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів	(48,854)	(35,547)
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок періоду	488,391	523,938
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду	439,537	488,391

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

[610000] ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2025 РОКУ
(у тисячах українських гривень)

2025 рік	Власний капітал						Нерозподілений прибуток
	Статутний капітал	Інші резерви					
		Резерв на курсові зміни у результаті переведення	Резерв переоцінок програм з визначеною виплатою	Резервний капітал			
Власний капітал на початок періоду	3,859,533	28,098,721	(1,197,202)	578,930	27,480,449	(23,943,546)	7,396,436
Прибуток (збиток)	-	-	-	-	-	(8,896,797)	(8,896,797)
Інший сукупний дохід	-	-	(771,270)	-	(771,270)	-	(771,270)
Сукупний дохід	-	-	(771,270)	-	(771,270)	(8,896,797)	(9,668,067)
Збільшення (зменшення) власного капіталу	-	-	(771,270)	-	(771,270)	(8,896,797)	(9,668,067)
Власний капітал на кінець періоду	3,859,533	28,098,721	(1,968,472)	578,930	26,709,179	(32,840,343)	(2,271,631)

2024 рік	Власний капітал						Нерозподілений прибуток
	Статутний капітал	Інші резерви					
		Резерв на курсові зміни у результаті переведення	Резерв переоцінок програм з визначеною виплатою	Резервний капітал			
Власний капітал на початок періоду	3,859,533	28,098,721	(1,425,807)	578,930	27,251,844	(15,094,583)	16,016,794
Прибуток (збиток)	-	-	-	-	-	(8,848,963)	(8,848,963)
Інший сукупний дохід	-	-	228,605	-	228,605	-	228,605
Сукупний дохід	-	-	228,605	-	228,605	(8,848,963)	(8,620,358)
Збільшення (зменшення) власного капіталу	-	-	228,605	-	228,605	(8,848,963)	(8,620,358)
Власний капітал на кінець періоду	3,859,533	28,098,721	(1,197,202)	578,930	27,480,449	(23,943,546)	7,396,436

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД

ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2024 РОКУ

(у тисячах українських гривень, за виключенням даних на акцію)

Стаття 1	Примітки 2	2024 рік 3	2023 рік 4
Дохід від звичайної діяльності	21	64,591,407	41,848,635
Собівартість реалізації	23	(69,042,126)	(50,635,909)
Валовий прибуток		(4,450,719)	(8,787,274)
Інші доходи	24	375,811	429,403
Витрати на збут		(35,567)	(33,255)
Адміністративні витрати	25	(2,278,484)	(1,679,688)
Інша витрата	26	(690,180)	(190,963)
Прибуток (збиток) від операційної діяльності		(7,079,139)	(10,261,777)
Фінансові доходи	27	64,246	48,123
Фінансові витрати	28	(1,818,110)	(1,508,095)
Прибуток (збиток) до оподаткування		(8,833,003)	(11,721,749)
Податкові доходи (витрати)	13	(15,960)	(89,281)
Прибуток (збиток) від діяльності, що триває		(8,848,963)	(11,811,030)
Прибуток (збиток)		(8,848,963)	(11,811,030)

(в українських гривнях)

Стаття 1	Примітки 2	2024 рік 3	2023 рік 4
Базовий прибуток (збиток) на акцію від діяльності, що триває	12	(2.29)	(3.06)
Загальна сума базового прибутку (збитку) на акцію		(2.29)	(3.06)
Розбавлений прибуток (збиток) на акцію від діяльності, що триває	12	(2.29)	(3.06)
Загальна сума розбавленого прибутку (збитку) на акцію		(2.29)	(3.06)

Стаття 1	Примітки 2	2024 рік 3	2023 рік 4
Прибуток (збиток)		(8,848,963)	(11,811,030)
Інший сукупний дохід, до оподаткування, прибутки (збитки) від переоцінки програм з визначеною виплатою	14	228,605	(385,115)
Загальна сума іншого сукупного доходу, який не буде перекласифіковано у прибуток або збиток, до оподаткування		228,605	(385,115)
Загальна сума іншого сукупного доходу, до оподаткування		228,605	(385,115)
Сумарний податок на прибуток, що відноситься до компонентів іншого сукупного доходу, який не буде перекласифіковано у прибуток або збиток		-	-
Загальна сума іншого сукупного доходу		228,605	(385,115)
Загальна сума сукупного доходу		(8,620,358)	(12,196,145)

Від імені керівництва Компанії:

Мауро Лонгобардо, Генеральний директор ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

 Павло Задорожний, Фінансовий директор – головний бухгалтер ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2024 РОКУ
(у тисячах українських гривень)

Стаття 1	Примітки 2	За 2024 рік 3	За 2023 рік 4
Грошові потоки від (для) операційної діяльності			
Надходження від продажу товарів та надання послуг		79,938,752	47,111,647
Інші надходження грошових коштів від операційної діяльності	29	7,754,968	7,520,123
Виплати постачальникам за товари та послуги		(74,335,760)	(47,206,462)
Виплати працівникам та виплати від їх імені		(4,433,757)	(4,052,999)
Інші виплати грошових коштів за операційною діяльністю	30	(1,932,533)	(1,381,904)
Проценти сплачені		(532,721)	(275,805)
Проценти отримані		16,640	48,123
Повернення податків на прибуток (сплата)		(105,231)	-
Чисті грошові потоки від операційної діяльності (використані в операційній діяльності)		6,370,358	1,762,723
Грошові потоки від (для) інвестиційної діяльності			
Надходження від продажу основних засобів		12,714	15,109
Придбання основних засобів		(4,142,161)	(4,130,736)
Чисті грошові потоки від інвестиційної діяльності (використані в інвестиційній діяльності)		(4,129,447)	(4,115,627)
Грошові потоки від (для) фінансової діяльності			
Надходження від запозичень	15	793,238	3,981,233
Погашення запозичень	15	(739,907)	(660,962)
Виплати за орендними зобов'язаннями	16	(2,317,061)	(1,609,064)
Чисті грошові потоки від фінансової діяльності (використані у фінансовій діяльності)		(2,263,730)	1,711,207
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів до впливу змін валютного курсу		(22,819)	(641,697)
Вплив змін валютного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти		(12,728)	211,582
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		(35,547)	(430,115)
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок періоду		523,938	954,053
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду		488,391	523,938

Від імені керівництва Компанії:

Мауро Лонгобардо,
 Генеральний директор
 ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

Павло Задорежний,
 Фінансовий директор – головний бухгалтер
 ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2024 РОКУ
(у тисячах українських гривень)

2024 рік	Власний капітал						
	Статутний капітал	Інші резерви			Нерозподілений прибуток		
		Резерв на курсові зміни у результаті переведення	Резерв переоцінок програм з визначеною виплатою	Резервний капітал			
Власний капітал на початок періоду	3,859,533	28,098,721	(1,425,807)	578,930	27,251,844	(15,094,583)	16,016,794
Прибуток (збиток)	-	-	-	-	-	(8,848,963)	(8,848,963)
Інший сукупний дохід	-	-	228,605	-	228,605	-	228,605
Сукупний дохід	-	-	228,605	-	228,605	(8,848,963)	(8,620,358)
Збільшення (зменшення) власного капіталу	-	-	228,605	-	228,605	(8,848,963)	(8,620,358)
Власний капітал на кінець періоду	3,859,533	28,098,721	(1,197,202)	578,930	27,480,449	(23,943,546)	7,396,436

2023 рік	Власний капітал						
	Статутний капітал	Інші резерви			Нерозподілений прибуток		
		Резерв на курсові зміни у результаті переведення	Резерв переоцінок програм з визначеною виплатою	Резервний капітал			
Власний капітал на початок періоду	3,859,533	28,098,721	(1,040,692)	578,930	27,636,959	(3,283,553)	28,212,939
Прибуток (збиток)	-	-	-	-	-	(11,811,030)	(11,811,030)
Інший сукупний дохід	-	-	(385,115)	-	(385,115)	-	(385,115)
Сукупний дохід	-	-	(385,115)	-	(385,115)	(11,811,030)	(12,196,145)
Збільшення (зменшення) власного капіталу	-	-	(385,115)	-	(385,115)	(11,811,030)	(12,196,145)
Власний капітал на кінець періоду	3,859,533	28,098,721	(1,425,807)	578,930	27,251,844	(15,094,583)	16,016,794

Від імені керівництва Компанії:

Мауро Лонгобардо,
Генеральний директор
ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

Павло Задорожний,
Фінансовий директор – головний бухгалтер
ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

ДОДАТОК Г

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН
НА 31 ГРУДНЯ 2023 РОКУ
(у тисячах українських гривень)

АКТИВИ	Примітки	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
1	2	3	4
Непоточні активи			
Основні засоби включно з активами з права користування	6	25,233,789	22,872,692
Інвестиційна нерухомість	6	681	715
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	6	95,807	105,935
Загальна сума непоточних активів		25,330,277	22,979,342
Поточні активи			
Поточні запаси			
Торговельна та інша поточна дебіторська заборгованість	7	10,842,192	14,021,719
Поточні податкові активи, поточні	8	6,701,432	7,886,000
Інші поточні нефінансові активи	10	3,137,632	6,515,960
Грошові кошти та їх еквіваленти		496,247	325,687
Загальна сума поточних активів	11	523,938	954,053
Загальна сума активів		21,701,441	29,703,419
		47,031,718	52,682,761

ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	Примітки	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
1	2	3	4
Власний капітал			
Статутний капітал			
Нерозподілений прибуток	12	3,859,533	3,859,533
Інші резерви		(15,094,583)	(3,283,553)
Загальна сума власного капіталу		27,251,844	27,636,959
Непоточні зобов'язання			
Непоточне забезпечення на винагороди працівникам	14	2,119,824	1,820,270
Інше непоточне забезпечення	18	1,801,248	1,485,275
Довгострокові банківські кредити	15	2,272,107	2,475,694
Інші непоточні фінансові зобов'язання		205,383	265,115
Загальна сума непоточних зобов'язань		6,398,562	6,046,354
Поточні зобов'язання			
Інші поточні забезпечення			
Торговельна та інша поточна кредиторська заборгованість	17	-	8,115
Поточні податкові зобов'язання, поточні		11,628,659	11,024,153
Інші поточні фінансові зобов'язання		181,931	68,286
Інші поточні нефінансові зобов'язання	20	11,999,521	6,763,381
Загальна сума поточних зобов'язань		806,251	559,533
Загальна сума зобов'язань		24,616,362	18,423,468
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		31,014,924	24,469,822
		47,031,718	52,682,761

Від імені керівництва Компанії:

 Мауро Лонгобардо,
 Генеральний директор
 ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

 Павло Задорожний,
 Головного бухгалтера – головного бухгалтера
 ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2023 РОКУ

(у тисячах українських гривень, за виключенням даних на акцію)

Стаття 1	Примітки 2	2023 рік 3	2022 рік 4
Дохід від звичайної діяльності	21	41,848,635	43,818,410
Собівартість реалізації	23	(50,635,909)	(55,829,721)
Валовий прибуток		(8,787,274)	(12,011,311)
Інші доходи	24	429,403	596,185
Витрати на збут		(33,255)	(42,846)
Адміністративні витрати	25	(1,679,688)	(1,805,121)
Інша витрата	26	(190,963)	(36,967,188)
Прибуток (збиток) від операційної діяльності		(10,261,777)	(50,230,281)
Фінансові доходи	27	48,123	25,141
Фінансові витрати	28	(1,508,095)	(1,155,305)
Прибуток (збиток) до оподаткування		(11,721,749)	(51,360,445)
Податкові доходи (витрати)	13	(89,281)	2,351,341
Прибуток (збиток) від діяльності, що триває		(11,811,030)	(49,009,104)
Прибуток (збиток)		(11,811,030)	(49,009,104)

(в українських гривнях)

Стаття 1	Примітки 2	2023 рік 3	2022 рік 4
Базовий прибуток (збиток) на акцію від діяльності, що триває	12	(3.06)	(12.70)
Загальна сума базового прибутку (збитку) на акцію		(3.06)	(12.70)
Розбавлений прибуток (збиток) на акцію від діяльності, що триває	12	(3.06)	(12.70)
Загальна сума розбавленого прибутку (збитку) на акцію		(3.06)	(12.70)

Стаття 1	Примітки 2	2023 рік 3	2022 рік 4
Прибуток (збиток)		(11,811,030)	(49,009,104)
Інший сукупний дохід, до оподаткування, прибутки (збитки) від переоцінки програм з визначеною виплатою	14	(385,115)	817,125
Загальна сума іншого сукупного доходу, який не буде перекласифіковано у прибуток або збиток, до оподаткування		(385,115)	817,125
Загальна сума іншого сукупного доходу, до оподаткування		(385,115)	817,125
Податок на прибуток, що відноситься до переоцінки пенсійної програми з визначеною виплатою у складі іншого сукупного доходу	13	-	(147,082)
Сумарний податок на прибуток, що відноситься до компонентів іншого сукупного доходу, який не буде перекласифіковано у прибуток або збиток		-	(147,082)
Загальна сума іншого сукупного доходу		(385,115)	670,043
Загальна сума сукупного доходу		(12,196,145)	(48,339,061)

Від імені керівництва Компанії:

 Мауро Лонгобардо,
 Генеральний директор
 ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

 Павло Задорожний,
 Голова фінансового директора – головного бухгалтера
 ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2023 РОКУ
(у тисячах українських гривень)

Стаття 1	Примітк и 2	За 2023 рік 3	За 2022 рік 4
Грошові потоки від (для) операційної діяльності			
Надходження від продажу товарів та надання послуг		47,111,647	64,931,650
Інші надходження грошових коштів від операційної діяльності	29	7,520,123	6,258,663
Виплати постачальникам за товари та послуги		(47,206,462)	(58,808,098)
Виплати працівникам та виплати від їх імені		(2,843,229)	(3,543,651)
Інші виплати грошових коштів за операційною діяльністю	30	(2,591,674)	(5,875,745)
Проценти сплачені		(275,805)	(78,943)
Проценти отримані		48,123	25,141
Повернення податків на прибуток (сплата)		-	(260,035)
Чисті грошові потоки від операційної діяльності (використані в операційній діяльності)		1,762,723	2,648,982
Грошові потоки від (для) інвестиційної діяльності			
Надходження від продажу основних засобів		15,109	3,707
Придбання основних засобів		(4,130,736)	(2,400,044)
Чисті грошові потоки від інвестиційної діяльності (використані в інвестиційній діяльності)		(4,115,627)	(2,396,337)
Грошові потоки від (для) фінансової діяльності			
Надходження від запозичень	15	3,981,233	1,817,459
Погашення запозичень	15	(660,962)	(1,524,911)
Виплати за орендними зобов'язаннями	16	(1,609,064)	(1,289,260)
Чисті грошові потоки від фінансової діяльності (використані у фінансовій діяльності)		1,711,207	(996,712)
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів до впливу змін валютного курсу		(641,697)	(744,067)
Вплив змін валютного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти		211,582	323,261
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		(430,115)	(420,806)
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок періоду		954,053	1,374,859
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду		523,938	954,053

Від імені керівництва Компанії:

Мауро Лонгобардо, Генеральний директор ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

Павло Задорожний, фінансового директора – головного бухгалтера ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2023 РОКУ
(у тисячах українських гривень)

2023 рік	Власний капітал						
	Статутний капітал	Інші резерви			Резервний капітал	Нерозподілений прибуток	
		Резерв на курсові зміни у результаті переведення	Резерв переоцінок програм з визначеною виплатою				
Власний капітал на початок періоду	3,859,533	28,098,721	(1,040,692)	578,930	27,636,959	(3,283,553)	28,212,939
Прибуток (збиток)	-	-	-	-	-	(11,811,030)	(11,811,030)
Інший сукупний дохід	-	-	(385,115)	-	(385,115)	-	(385,115)
Сукупний дохід	-	-	(385,115)	-	(385,115)	(11,811,030)	(12,196,145)
Збільшення (зменшення) власного капіталу	-	-	(385,115)	-	(385,115)	(11,811,030)	(12,196,145)
Власний капітал на кінець періоду	3,859,533	28,098,721	(1,425,807)	578,930	27,251,844	(15,094,583)	16,016,794

2022 рік	Власний капітал						
	Статутний капітал	Інші резерви			Резервний капітал	Нерозподілений прибуток	
		Резерв на курсові зміни у результаті переведення	Резерв переоцінок програм з визначеною виплатою				
Власний капітал на початок періоду	3,859,533	28,098,721	(1,710,735)	578,930	26,966,916	45,725,551	76,552,000
Прибуток (збиток)	-	-	-	-	-	(49,009,104)	(49,009,104)
Інший сукупний дохід	-	-	670,043	-	670,043	-	670,043
Сукупний дохід	-	-	670,043	-	670,043	(49,009,104)	(48,339,061)
Збільшення (зменшення) власного капіталу	-	-	670,043	-	670,043	(49,009,104)	(48,339,061)
Власний капітал на кінець періоду	3,859,533	28,098,721	(1,040,692)	578,930	27,636,959	(3,283,553)	28,212,939

Від імені керівництва Компанії:

Мауро Лонгобардо,
Генеральний директор

ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

Давло Задорожний,

о.фінансового директора – головного бухгалтера
ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»

ДОДАТОК Д

м. Кривий Ріг

28.03.2025 р.

Договір поставки № 12

Публічне акціонерне товариство «АрселорМіттал Кривий Ріг» (далі – Постачальник), в особі в.о. фінансового директора – головного бухгалтера, який діє на підставі Статуту, з однієї сторони, та Товариство з обмеженою відповідальністю «Метал-Сервіс» (далі – Покупець), в особі директора Іваненка Олександра Сергійовича, який діє на підставі Статуту, з другої сторони, уклали цей Договір про наступне.

1. Предмет договору

1.1. Постачальник зобов'язується у порядку та на умовах, які встановлені Договором, передати у власність Покупця металопродукцію, а Покупець зобов'язується прийняти та оплатити її у порядку, строки та на умовах, передбачених Договором.

1.2. Постачальник зобов'язується після набуття чинності Договору 10-го числа кожного місяця поставляти партію металопродукції Покупцеві згідно специфікації до цього Договору.

1.3. Строк дії даного Договору – один рік з дня підписання.

1.4. Найменування, асортимент, ціна, кількість і вартість товару визначаються у специфікаціях, які є невід'ємною частиною Договору (додаток 1 до Договору).

2. Якість, кількість та асортимент товару

2.1. Якість металопродукції, що поставляється за Договором, повинна відповідати вимогам стандартів, технічних умов та сертифікатів якості ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг».

2.2. Якщо Постачальник поставляє товар в асортименті, який не відповідає умовам Договору, Покупець має право відмовитися від приймання та оплати товару.

2.3. Постачальник відпускає продукцію у тарі (упаковці), яка забезпечує її збереження під час транспортування і зберігання.

2.4. Кожна упакована частина продукції повинна бути маркована відповідно до вимог чинних стандартів.

3. Ціна товару та порядок розрахунку

3.1. Покупець сплачує поставлений товар за ціною, передбаченою специфікацією за кожну одиницю товару.

3.2. Покупець оплачує товар у національній валюті України шляхом перерахування коштів на поточний рахунок Постачальника.

3.3. У разі неможливості визначення, за яку партію була проведена оплата, перераховані кошти вважаються погашенням найбільш ранньої заборгованості.

3.4. Покупець зобов'язаний сплатити товар протягом 30 календарних днів з дня його отримання.

3.5. Коригування до порядку розрахунків вносяться сторонами шляхом підписання додаткових угод.

3.6. Сторони можуть змінювати специфікацію за взаємною згодою.

3.7. Покупець зобов'язаний провести звірку розрахунків та підписати Акт звірки взаєморозрахунків.

4. Особливості поставки товару

4.1. Поставка товару здійснюється Постачальником на адресу Покупця, вказану у Договорі.

4.2. Право власності на товар переходить до Покупця з моменту підписання видаткової накладної.

4.3. Якщо Покупець виявляє, що товар поставлено неналежної якості або комплектності, складається відповідний комерційний акт.

4.4. У разі потреби у додатковій партії товару Покупець надсилає заявку на електронну адресу Постачальника.

5. Строк договору

5.1. Договір вважається укладеним і набуває чинності з моменту його підписання сторонами та скріплення печатками сторін.

5.2. Договір діє протягом одного року з моменту його підписання сторонами.

5.3. Закінчення строку дії договору не звільняє сторони від відповідальності за порушення, які допущені під час строку дії договору.

6. Відповідальність сторін

6.1. При невиконанні або неналежному виконанні зобов'язань за Договором винна сторона несе відповідальність, яка визначена Договором та чинним законодавством України.

6.2. При затримці поставки товару понад строк, який передбачений п. 1.2 Договору, Постачальник зобов'язується виплачувати Покупцеві неустойку в розмірі 1% вартості товару за кожний день прострочення.

6.2. За відмову приймати товар від Постачальника, якщо це не пов'язано з якістю, комплектністю, станом упаковки або маркування товару, Покупець зобов'язаний сплатити штраф у розмірі 10% вартості поставленого товару.

6.4. При простроченні платежу Покупець сплачує Постачальникові за кожний день прострочення пеню в розмірі подвійної ставки НБУ, що діяла за період, за який сплачується пеня.

6.5. Сплата неустойки та відшкодування збитків не звільняє винну сторону від виконання своїх зобов'язань за Договором.

7. Унесення змін до Договору

7.1. Зміни до договору оформляються додатковою угодою до Договору, якщо інше не передбачено законодавством.

7.2. Зміни до договору набувають чинності з моменту належного оформлення сторонами додаткової угоди до Договору та її підписанням сторонами.

8. Порядок вирішення спорів

8.1. Сторони мають дійти згоди про врегулювання всіх спорів та розбіжностей, які можуть виникнути при виконанні Договору шляхом переговорів. Якщо в результаті переговорів сторони Договору не можуть дійти згоди або одна зі сторін ухиляється від переговорів, спір вирішується у судовому порядку згідно чинного законодавства.

9. Форс-мажорні обставини

9.1. Жодна зі сторін не несе відповідальності, якщо невиконання обов'язків за Договором сталося через дію обставин непереборної сили: повінь, землетрус, пожежа, інші стихійні лиха, війна, антитерористична операція, технічного збою (нероботи) банківської системи.

9.2. Сторона, яка не може виконати обов'язки через форс-мажорні обставини має письмово повідомити про це іншу сторону. За вимогою іншої сторони мають бути надана довідка з Торгово-промислової палати. Якщо оплата не відбулася через технічні проблеми з банком – сторона має надати довідку з банку.

10. Прикінцеві положення

10.1. Договір складено у 2-х примірника, кожний з яких має однакову юридичну силу, по одному для кожної зі сторін.

10.2. Зміни, доповнення, додатки та додаткові угоди до цього Договору після підписання уповноваженими представниками стають невід'ємною частиною Договору

11. Реквізити сторін

Продавець

ПОСТАЧАЛЬНИК:

ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»
50095, м. Кривий Ріг, вул. Криворіжсталі, 1
ЄДРПОУ: 24432974

ПОКУПЕЦЬ:

ТОВ «Метал-Сервіс»
49000, м. Дніпро, вул. Металургів, 15
ЄДРПОУ: 41234567

ДОДАТОК Є

Замовник: ТОВ «Метал-Сервіс»
 Підрядник: ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»
 Договір № 12 від 28.03.2025 р.

СПП _____

АКТ № 2
 здачі-приймання металопродукції
 за квітень 2025 р.

м. Кривий Ріг «___» _____ 2025 р.
Публічне акціонерне товариство «АрселорМіттал Кривий Ріг», яке знаходиться за адресою: 50095, Україна, Дніпропетровська область, м. Кривий Ріг, вул. Криворіжсталі, 1, в особі належним чином уповноважених осіб, вказаних на сторінці підписів цього акту (далі – Постачальник), з однієї сторони, та ТОВ «Метал-Сервіс», яке знаходиться за адресою: Україна, м. Дніпро, вул. Металургів, 15, в особі належним чином уповноважених осіб, вказаних на сторінці підписів цього акту (далі – Покупець), з іншої сторони, склали цей Акт про те, що відповідно до Договору поставки № 12 від 28.03.2025 р. Постачальником була поставлена наступна металопродукція:

№ № п/п	Найменування продукції	Одиниця виміру	Кіль кість	Ціна за од., грн. без НДС	Вартість, грн. без НДС
1	Арматура А500С Ø12 мм	т	50	25 000,00	1 250 000,00
2	Катанка Ø6,5 мм	т	20	24 500,00	490 000,00
	Всього без НДС:				1 740 000,00
	НДС 20%				348 000,00
	Всього з НДС:				2 088 000,00

Сторони підтверджують, що продукція поставлена у повному обсязі, належної якості та відповідно до умов Договору.

Підрядник:

Директор технічний (технічні питання) ГД

ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»

_____ А.П. Левіцький

Замовник:

Директор ТОВ «Метал-Сервіс»

_____ О.С. Сихненко

Лист візування:

Начальник РУ ГД
 Кравченко

_____ О.С.

Начальник управління з інвестицій
 та науково-технічного забезпечення ГД
 А.В. Кузнецов

ДОДАТОК Ж

Рахунок № 02

Від _____ 2025р.

Постачальник:**Публічне акціонерне товариство «АрселорМіттал Кривий Ріг»**

Адреса: 50095, м. Кривий Ріг, Дніпропетровської обл., вул. Криворіжсталі, 1

ІВАН: UA 283005840000026008200354222

код ЄДРПОУ 24432974, ПНН 244329704050,

АТ «Сітібанк», МОФ 300584

Адрес банку: Україна, 03150, м. Київ,

вул. Ділова, 16-Г

ПЛАТНИК:**ТОВ «Метал-Сервіс»**

Адреса: 49000, м. Дніпро, вул. Металургів, 15

ІВАН: UA123456789012345678901234567

АТ КБ «ПриватБанк»

МФО 305299

Код ЄДРПОУ 41234567

Найменування	Од. вим.	Кількість	Ціна	Сума
Арматура А500С Ø12 мм	т	50	25 000,00	1 250 000,00
Катанка Ø6,5 мм	т	20	24 500,00	490 000,00

РАЗОМ з ПДВ *прописом*: Два мільйони вісімдесят вісім тисяч гривень 00 копійок _____

РАЗОМ 1 740 000,00ПДВ 20% 348 000,00Разом з ПДВ 2 088 000,00

В.о. фінансового директора – головного бухгалтера

_____ П. Задорожний

Бухгалтер _____ О.В. Петренко